

Moderne Magie. — Het grootste steenen wonder der Schepping. — De ontzettende ramp op het eiland Paloweh. — Olympische kampioenen. — De tragische dood van Drouhin. — Het eeuwfeest van Leo Tolstoi. — Door een vliegtocht zijn spraak teruggekregen.

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

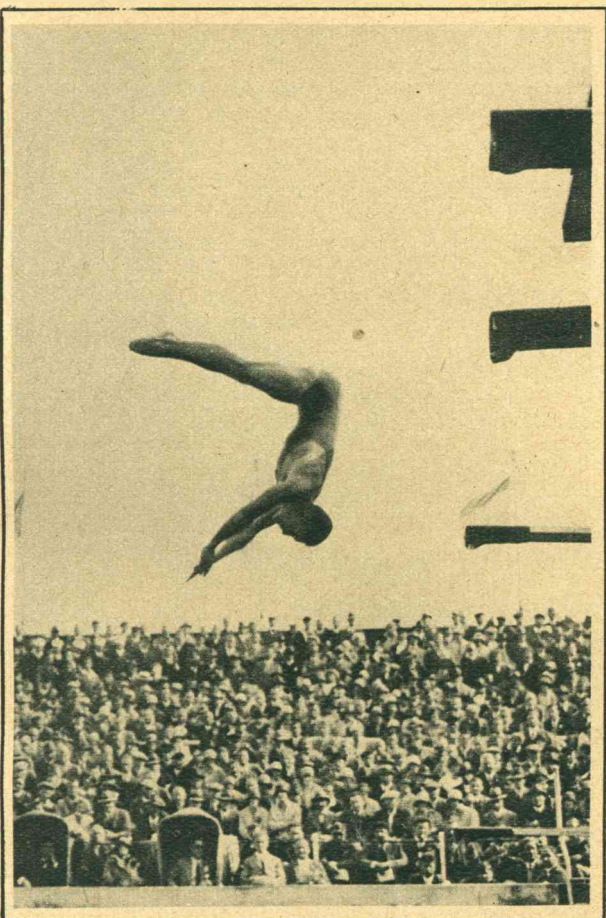
PANORAMA

No. 7 (33) 16DE JAARGANG
15 Aug. 1928

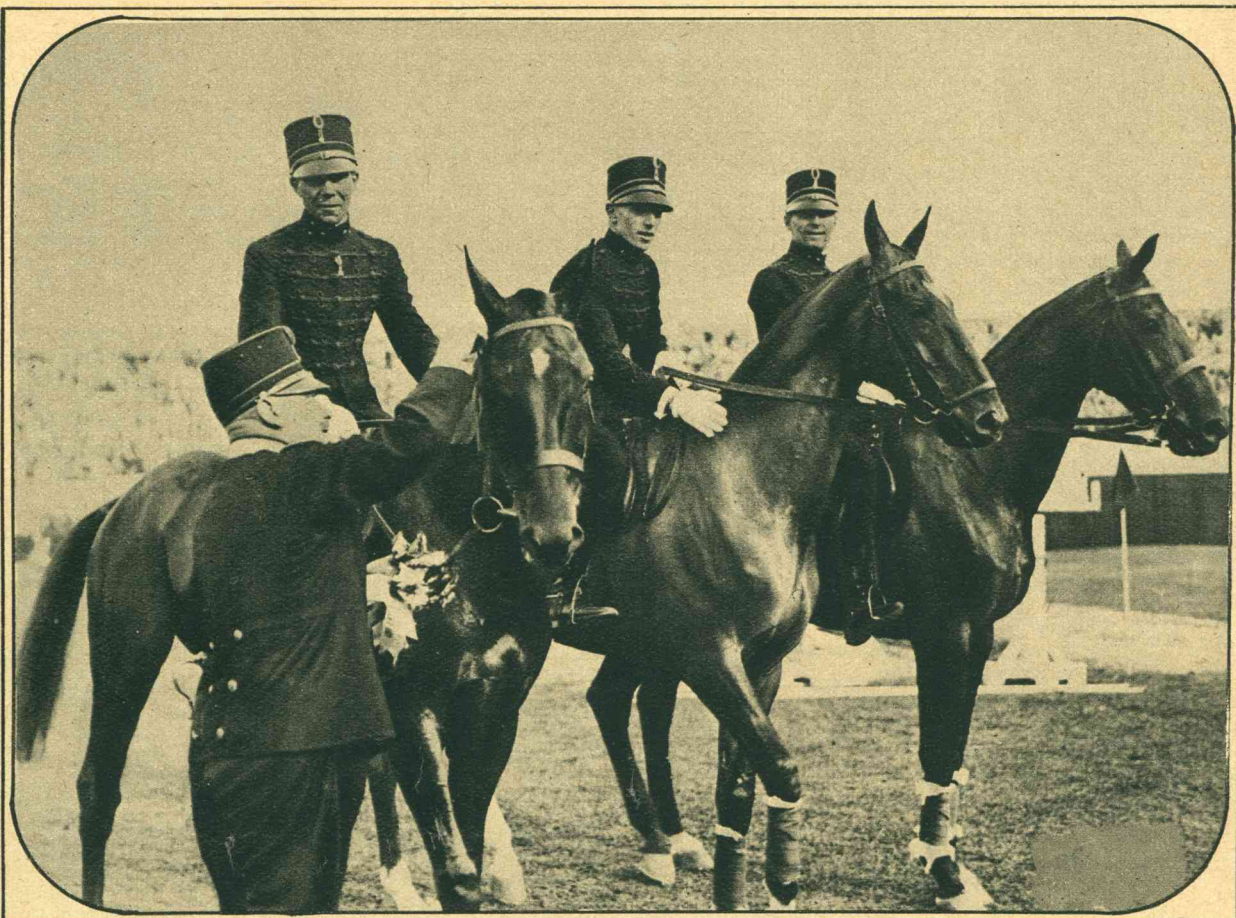
A.W. SIJTHOFF'S
UITGEVERS MAATSCHAPPIJ
LEIDEN

Prijs per 17½ ct. Voor Week- 17½ ct.
Nummer Abonné's
Per kwartaal f2.25, Franco per post f2.50
Combinatie-abonn. R. d. V. 15 ct. per week

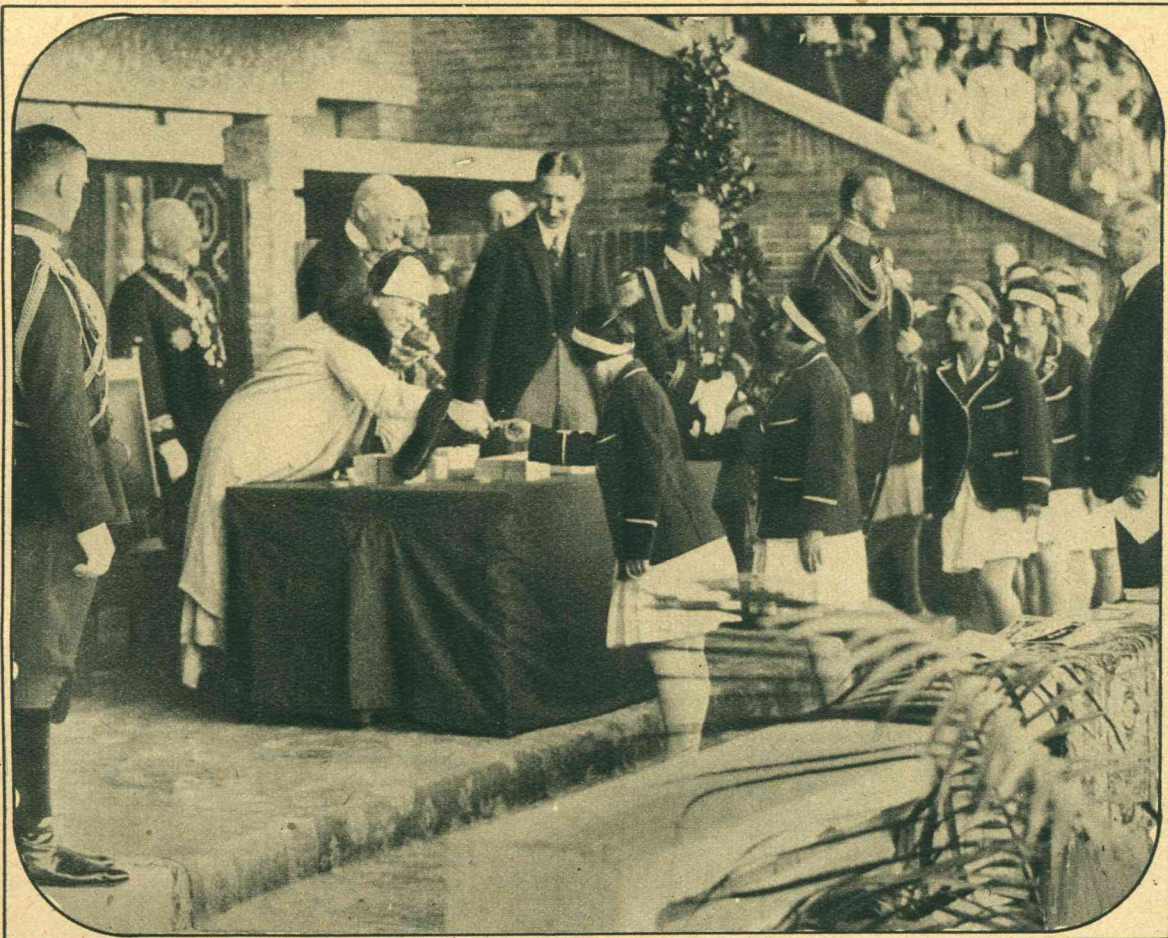
Van de Olympische Spelen en hun Sluiting

De Amerikaan Desjardins, winnaar van het nummer schoonspringen voor heeren, tijdens een fraaien sprong.

De Hollandsche ruiters, die Olympisch kampioen werden, gekiekt tijdens het uitreiken der eereteekens door majoor Couvee. V.l.n.r.: Kapitein G. P. de Kruijff Jr., Luitenant A. v. d. Voort van Zijp, Luitenant Pahud de Mortanges.

De Hollandsche turnsters ontvangen van H.M. de Koningin, die de eerste prijzen uitreikte, de door haar gewonnen onderscheidingen.

Bij de sluiting ontving Amsterdam van Parijs de Olympische vlag, die zij nu bewaren moet tot de volgende Spelen. Dr. Vos, Wethouder van Amsterdam, neemt haar voor de stad in ontvangst.

Fotografie van een gedachte: De Toorn.

Van tijd tot tijd verschijnen er in de dagbladen zekere berichten, die onwillekeurig de aandacht trekken, omdat ze eenigszins buiten de lijn der gewone courantennieuwtjes vallen.

Zoo b. v.: „Het kantongerecht alhier veroordeelde heden den magnetiseur Zoo-en-zoo, wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunde, tot... gulden boete, subs... dagen hechtenis. Een aantal getuigen à décharge verklaarden, dat de beklagde hen van hun kwalen had bevrijd.”

Of: „Mevr. Die-en-die gaf in eene openbare bijeenkomst te Z. voor een talrijk publiek, doorslaande bewijzen van hare gaven als psychometriste.”

Of: „Het medium X te Weenen werd op eene séance door prof. Z. totaal ontmaskerd.”

Of: Ter terechtzitting der Rechtbank alhier beweerde de beklagde den diefstal te hebben gepleegd onder suggestie van haar minnaar.”

Enzovoort, enzovoort: Er kan nog veel meer bij!

Misschien doen we er een meer of minder groot aantal lezers, zooal geen dienst, dan toch een genoeg mede, bovenstaande en dergelijke berichten eens wat nader toe te lichten. Sommigen zullen het met deze toelichting eens zijn; anderen niet. Schrijver dezes heeft volkomen vrede zoowel met het een als het ander; mits... we elkander maar niet vervelen. Nu, vervelend is ons onderwerp allerminst.

Laat ons trachten dit aan te toonen.

Voor het gemak gelieve de lezer tijdelijk of voor goed aan te nemen, dat sommige menschen een psychische kracht bezitten, waarmede zij op anderen kunnen inwerken.

Dit eenmaal aangenomen zijnde, loopt de zaak verder op rolletjes. Daar hebt ge nu, om met de deur in het huis te vallen, het *Magnetisme*. Hierbij wordt verondersteld, dat er van den éénen mensch een fluidum, een levensstroom, kan worden overgebracht op den anderen. Velen schrijven aan deze kracht, die door de vingerspitsen wordt gedirigeerd, genezende werking toe. Het echte contact tusschen magnetiseur en patiënt schijnt echter eerst verkregen te worden, wanneer er, evenals bij de „draadlooze”, zoo iets als eene overeenstemmende golfengte verkregen wordt. Lukt dit niet, dan is het met de behandeling óók hommeles.

Het land wemelt tegenwoordig van *magnetiseurs*, of die zich zoo noemen. Geen wonder! Het is een gemakkelijke broodwinning voor dengene, die succes heeft. Nu en dan wordt er eens eentje voor de Rechtbank gebracht en tot een kleine boete veroordeeld, wegens het onbevoegd uitoefenen der geneeskunde. Daar in den regel bij zulk eene gelegenheid tal van eerste klas getuigen à décharge komen verklaren, dat ze bij 's mans behandeling baat hebben gevonden, weet de rechter dikwijls óók al niet wat hij zeggen moet en is blijde als de beklagde maar betaalt en niet, door hooger beroep enz., nog meer ophef van het geding maakt.

Het dierlijk magnetisme werd in 1766 ontdekt, — of liever van den hocus pocus en den zwendel ontdaan, waarin het vijftig eeuwen was gehuld geweest — door F. A. Mesmer, een Weensch geneesheer, die veel in Frankrijk vertoefde en zijn her-ontdekking tot op zeer hoogen leeftijd gehandhaafd heeft en in praktijk gebracht.

Eenigszins verwant aan het magnetisme doch van een andere natuur, is het *Hypnotisme* met zijn begeleidende verschijnselen, suggestie enz. Het is eveneens zoo oud als het menschedom; men vindt er niet alleen de sporen, doch zelfs de manipulaties van terug op de monumenten en in de geschriften der oudste volken. Het is de Engelschman James Braid, die in 1842 dit kristal uit het stof der eeuwen opdiepte, het van zijn vuil bevrijdde en tot zijn werkelijke waarde terugbracht.

Sindsdien hebben ontelbare hypnotiseurs aller heeren landen doorzwermd en hun gevaarlijk spel gedreven in openbare zalen, koffiehuisen, op jaarmarkten en in kermistinten, totdat eindelijk, eenigen tijd geleden, door de wet een einde is gemaakt aan hun openlijk optreden.

Het werd hoog tijd. Want alhoewel op zichzelf een vrij eenvoudig psychisch experiment, ongevaarlijk waar het in besloten kring onder bekende en vertrouwde personen wordt uitgevoerd door een ervaren hypnotiseur, die te juister tijd weet weg te nemen wat hij opgelegd heeft — neemt het een dreigend karakter aan als het in het openbaar wordt toegepast dóór den eersten den besten op den eersten den besten.

Nut hebben hypnose en suggestie weinig of niet; de min of meer belangrijke proefnemingen, die men er mede neemt, bevorderen slechts in geringe mate onze kennis der mensche-lijke psyche. Aardig, vaak boeiend, blijven die experimenten echter altijd. De meest bekende zijn: het tweewegbrengen van catalepsie (verstijving van een of meer ledematen);

MODERNE MAGIE

gevoelloos maken; het tijdelijk wegnemen van spraak, geheugen, smaak, gehoor; het verwekken van jeuk, smart, plezier, koude, hitte; het suggereeren van bepaalde gevoelens, als adoratie, afkeer, hulpeloosheid; het suggereeren van in wakenden toestand niet voorhanden capaciteiten: dansen, musicceeren, teekenen; enz.

*hatte. ich
in Golfe von Biscaya
einen schweren Sturm zu*

2 *Else Foerster*

3 *Gust. Lunk.*

4 *Küller*

Onder suggestie geschreven handschrift.

Suggestie is de gedachte, die door den hypnotiseur aan zijn sujet of medium hetzij in wakenden toestand, hetzij (beter) onder hypnose wordt opgedwongen.

Dr. Richard Hennig schrijft in zijn werk „Menschen-

Opheffing van een magneet door een gehypnotiseerde.

kenner” over een student, dien hij in hypnotischen slaap suggereerde, dat hij, de student, een kostschoolmeisje was, Else Foerster, en vroeg haar haar naam eens te willen schrijven, waarop onmiddellijk met een echt bakvisshandje

Onder Hypnose.

Fotografie van een „gedachtenbeeld”: De wandelstok.

het hiernaast afgebeelde handschrift volgde (no 2).

Even nadien suggereerde hij den studiosus, dat hij een schooljochie was en Hans Lemke heette, en gelastte hem zijn naam te schrijven. Het resultaat was als illustratie (no 3).

Tenslotte bracht dr. H. zijn jongen vriend in den waan, dat hij de beroemde anarchist Müller was en vroeg of hij zoo vriendelijk wilde zijn z'n naamkaartje te geven. Waarop plotseling gelaat en houding van den anders zoo kalmen jongen veranderden; hij schöpte woest om zich heen, sloeg dreunend met de handen op tafel, greep de hem toegereikte pen en bracht fel en krassend „zijn naam!” op het papier (no 4).

Men zou hierin het bewijs kunnen zien, dat het sujet geheel opgaat in de persoonlijkheid, hem door zijn hypnotiseur opgedwongen; wat zich zelfs in zijn handschrift weerspiegelt.

Nuttiger effect kan de hypnose hebben in handen van den bekwamen medicus, die haar aanwendt ter genezing van psychische gebreken. Slechte gewoonten, luiheid, ondeugend karakter, bloetheid e. d. moeten, bij kinderen vooral, door energieke suggestie op afdoende wijze kunnen bestreden worden.

Dat er werkelijk zware misdaden onder hypnose bedreven zouden worden, is een bakerpraatje, dat door bioscoop en detectiveroman met een schijn van waarheid wordt omhangen, doch in het werkelijke leven niet tot uiting komt.

Psychometrie is weer iets anders dan hypnose.

Een psychometrist is iemand, die de gave heet te bezitten om door middel van een of ander voorwerp of document, aan een ander toebehoorende en dat men hem in handen geeft, een beschrijving te geven van den eigenaar van dit voorwerp, dien hij ziet noch kent.

De echte psychometristen schijnen zeldzaam te zijn. Namaak is er des te overvloediger voorhanden. Men kan de heuschelijke gemakkelijk uitvinden, door zelf, onbekend en onopgemerkt, eenig voorwerp waarvan men de geschiedenis wenscht te vernemen, vóór den experimentator te deponeeren; het resultaat zal dan wel antwoord geven.

Eenigen tijd geleden bracht een Engelschman, mr. Peters het publiek in verbazing door zijn rake persoonsbeschrijvingen van menschen, uit wier bezit eenig voorwerp in zijn handen was gegeven. Deze vreemdeling, 'n echte heer, wist absoluut niet wie de menschen waren die op zijn seance waren saamgestroomd om hem te zien „werken”; nog veel minder kende hij de personen wier documenten op zijn tafel werden gelegd. Dit hoeft ook niet; hij weet het tòch wel en vlot achtereen gaf hij de geschiedenis der diverse voorwerpen weer. De kranten stonden er vol van. Zeer bekend is ook de psychometriste, mevr. de wed. Dr. A., die echter nooit openbare „voorstellingen” geeft. Waar zij gelijk aan heeft.

Zeer curieus zijn ook de algemeen bekende kunststukjes: het spierlezen en de telepathie.

Ouderen onder ons herinneren zich het fameuse experiment van zekeren Cumberland, die een door anderen buiten zijn medeweten weggemoffeld voorwerp (in den regel 'n speld) wist op te sporen, eenvoudig door één der personen, die wel wist waar de speld gebleven was, bij de hand te nemen en naar den speld te geleiden. Het was destijds 'n hééle aardigheid in de straten: een groote sliert van menschen achter C. met zijn geleider, van het eene gebouw naar het andere, soms wel 'n kwartier ver, en dan boven op een zolderkamertje in een matras die speld!

Wat C deed was z. g. *spierlezen*, geen telepathie.

Eenige jaren geleden produceerde zekere Rubini, en zijn vele navolgers, de Jansini's, de Klaasini's en de Keesini's, iets dergelijks; de eerste vooral was een matador in de kunst; hij geleide de in het geheim der verstopperij ingewijden, zonder ze met de hand aan te raken, naar het doel. Dit was *telepathie*, alhoewel van zeer inferieure kwaliteit.

Toen de talrijke *ini's* hetzelfde grapje tot in den treure hadden herhaald, was de belangstelling van het publiek beneden nul gedaald en behoorden ook die wonderdoeners voorloopig tot het verleden.

Auto-Suggestie beteekent o. a.: Zichzelf gedurende korten tijd, in volmaakt strenge afzondering en rust, met geconcentreerde wilskracht, een of meer gedachten opleggen, die in de eerstvolgende uren lichaam en geest meer weerbaar maken tegen de misères van den dag.

De — overleden — Franschman Coué was de apostel der zelsuggestie en heeft er veel behartigingswaardigs over gezegd en geschreven.

Somnambulisme en Clairvoyance zijn toestanden, die volgens de deskundigen bij daartoe geschikte personen door het magnetisme worden te voorschijn geroepen. Een machtig hulpmiddel bij alle bovengenoemde experimenten is de *Fotografie*, die onmisbaar is bij het constateeren van bedrog en vooral zelfbedrog. Wat de mensch zien kan, moet ook

kunnen gefotografeerd worden; als iemand zich verbeeldt iets te zien, richtte hij de camera er op; ontstaat er op de plaat een beeld van het vermoede, dan was het iets; komt er géén beeld, dan was het larie.

We herinneren in dit verband aan het verhaal van den officier, die in Bengalen een fakir (Indischen tovenaars) zijn kunsten langs den weg zag vertoonen. O. a. nam de fakir een touw, wierp het ten aanschouwe der aanwezigen in de lucht en liet er toen een jongen inklimmen. Iedereen zag het; maar de officier haalde z'n kodak te voorschijn, maakte een opname van het geval; en zie, bij het ontwikkelen der film kwam wél de geheele omgeving met de menschen inclusief te voorschijn, doch van het fantasie-touw met den jongen geen spoor: De fakir had de omstanders gehypnotiseerd; had hen met dit touw gesuggereerd.

Een zeer bijzonder gebruik van de fotografie hebben wel een paar Fransche hoofdofficieren, kolonel de Rochas en commandant Darget gemaakt bij hun proeven voor „fotografie van het onzichtbare”.

Vooral de heer Darget wist het, naar hij beweert, zoover te brengen, dat hij zelfs van zijn *gedachtenbeelden* foto's kon maken. Hij had daarvoor slechts sterk aan een bepaald voorwerp te denken, hield dan de lichtgevoelige plaat, behoorlijk omwikkeld, tegen het voorhoofd en na de ontwikkeling vertoonde zich dan een min of meer duidelijke reproductie van het gedachtenbeeld. Wie de proef wil herhalen, probeere het. *Ons* is het nimmer gelukt.

Nu nog een enkel woord over het verband, dat er bestaat tusschen de tegenwoordige vrij doorzichtige magie en de geheime leer van vroeger eeuwen. Zoover men in de geschiedenis doordringt, overal vindt men de vaak zeer duidelijke sporen van wat men tegenwoordig hypnose, suggestie, somnambulisme, clairvoyance noemt; doch zoodanig verduisterd door onkunde, charlatannerie, geheimkramerij, dat ze moeielijk te herkennen zijn.

De Sibyllen der Orakels waren nette meisjes, h. b. b. h. h. van den G. (riekschen) G (odsdienst), die in de tempels waren geïnterneerd en door de priesters (*hypnotiseurs*), ondersteund door uit den grond opstijgende of andere dampen, in een toestand van extase (*hypnotischen slaap*) werden gebracht, in welken toestand ze een fantastisch taaltje brabbelden (*de godspraak*), waaruit dan de *orakelspreuken* werden gedistilleerd, behoorlijk omgewerkt, pasklaar gemaakt en voor goed geld aan den man gebracht.

De beroemde Sibyllijnsche boeken der Romeinen waren op ongeveer dezelfde wijze tot stand gekomen.

In de Oudegyptische graven vindt men de hypnotische handgrepen vaak verrassend juist weergegeven op steles en papyrussen.

De Tempelslaap was een bekend en geëerbiedigd element van vele oude godsdiensten.

Cagliostro, Dr. Faust, Paracelsus en vele anderen, uit de middel- en latere eeuwen — hoezeer ook als tovenaars, heksenmeesters en zwendelaars gescholden — ze waren niets anders dan hypnotiseurs, die echter hun eigene gaven, wier draagkracht ze met geen mogelijkheid wisten te taxeeren, ge- en misbruikten voor vaak minder nobele doeleinden.

BILLY

Toen Billy juffrouw Croft voor den eersten keer zag, vond hij haar al direct heel aardig. Misschien was het wel, omdat ze heel klein en mager en er daardoor voor hem waarschijnlijk buitengewoon ongevaarlijk uitzag.

Billy vond haar niet het soort vrouw, dat direct klaagbrie-

Zijn spraak teruggekregen door een vliegtocht.

George Porter, het achtjarige knaapje van onze foto, was van zijn geboorte af stom geweest. Een dezer dagen maakte hij boven de plaats zijner inwoning Revere (in den staat Massachusetts, V. St.) een vliegtocht, waarvan hij zoo geweldig onder den indruk kwam, dat hij, zoodra hij geland was, drie woorden kon spreken. Welke woorden hij zei, vermeldt onze correspondent helaas niet. Thans leert hij als ieder ander kind spreken.

ven aan zijn vader zou gaan schrijven. Billy had zeer dikwijls een heel goeden kijk op de dingen. Hij kon gewoonlijk na een enkelen oogopslag al zeggen, *wie* hem zou gaan hinderen, *wie* hij gewoonweg zou negeren en met wie hij vriendschap zou aanknoopen. Tot het laatste soort behoorden bitter weinig menschen.... De meeste menschen irriteerden hem al bij de allereerste ontmoeting. Maar zooals hij daar nu op den muur zat en naar juffrouw Croft keek, die met angstige blikken het uitpakken van haar meubelen gadesloeg, was hij er absoluut van overtuigd, dat hij dit een heel aardige juffrouw vond en dat ze hem werkelijk niet de minste moeilijkheden zou bezorgen. Heel dikwijls hield Billy van verlegen menschen, zeker omdat hij zelf allesbehalve timide was. Hij was een klein, tener ventje met een paar aardige, levendige oogen, vol met sproeten om zijn kleinen, eigenwijzen neus en hij was al buitengewoon wijs voor zijn twaalf jaren....

Toen juffrouw Croft, die met weemoed had moeten aanzien, hoe de mannen van den verhuishagen haar mooie, bruine salontafeltje tegen den tuinmuur aanschafden, opkeek, zag ze een kleinen jongen op den muur zitten, die tegen haar grijnsde.... Ze wist toen nog niet, dat Billy gewoonlijk grijnslachte, als hij voor iets eenig enthousiasme voelde.

„Goedenmiddag,” zei ze zachtjes.

„Goedenmiddag,” antwoordde Billy.

Eenige minuten heerschte er volkomen stilte, toen plotseling een van de verhuismannen met een harden bonk een der pooten van de piano tegen den muur stootte.

„O, lieve hemel,” zuchtte juffrouw Croft, terwijl ze onwillkeurig Billy aankeek.

„Nou.... wat zegt U ervan?” zei Billy verontwaardigd.

„Het is afschuwelijk,” zuchtte de kleine juffrouw met samen gevouwen handen.

Door het laatste gezegde werd eensklaps Billy's gevoel van ridderlijkheid opgewekt. Met één sprong was hij van den muur af en stond in den tuin van zijn nieuwe buurvrouw.

„Ik zal helpen,” begon hij. „Maak u zich nu heusch maar niet verder ongerust.”

Hij liep van den tuin naar den verhuishagen en van den verhuishagen weer terug naar den tuin. Hij werkte totdat het zweet hem langs zijn neusje met sproeten gutste. In dien tijd brak hij twee porseleinen kandelabers, een schemerlamp, een beeldje en het grootste deel van het ontbijtservies. Telkens nadat hij iets gebroken had, zei hij met zijn zonnigsten, liefsten glimlach tegen de kleine juffrouw Croft: „Dat komt wel weer in orde. Natuurlijk breekt er altijd iets, als je verhuist.”

Juffrouw Croft gaf den strijd op en zat heel zielig ineengedoken op een der nog niet uitgekakte kisten in de keuken eau-de-cologne te ruiken. Een van de verhuismannen had William een slok thee gegeven en een der andere mannen had hem een boterham met worst vereerd. Billy voelde zich volmaakt gelukkig.... De middag scheen als het ware om te vliegen. Hij haalde een grooten scheur in zijn broek en zijn blouse zat vol met verflooders. Ten slotte verdwenen de verhuismannen en bleef Billy met trotsche blikken naar de vrucht van zijn arbeid kijken....

„Ik zeg U, juffrouw,” zei hij heel trotsch, „ik zeg U, dat alles er heel anders zou hebben uitgezien, als ik niet een handje had meegeholpen.”

„Ja, dat is zeer zeker waar,” antwoordde juffrouw Croft, maar er was een ver van opgeruimde klank in haar toon.

„Het wordt zoowat theetijd, is het niet?” vroeg Billy op zeer innemende wijze.

Juffrouw Croft schrikte uit haar overpeinzingen op, zette haar eau-de-cologne flesch weg en stond op.

„Ja.... blijf je bij me theedrinken?”

„Het grootste steenen wonder der schepping”

Aldus noemen de Amerikanen de hierboven afgebeelde natuurlijke steenen brug, die zich ten Noorden van Roanoke en ten Westen van Lynchburg in den staat Virginia (V. St.) bevindt. Niet ten onrechte wordt deze rotsformatie als een der wonderen van de wereld beschouwd. De hoogte der brug bedraagt 70 meter, haar breedte 33 meter en de overspanning 30 meter. De brug zelf vormt een onderdeel van den grooten weg door de Shenandoah Vallei. Om een indruk te krijgen van de enorme afmetingen kan een vergelijking met de Niagara-watervallen dienen. Indien het namelijk mogelijk was, de Niagara-watervallen naast de „Natural Bridge” te plaatsen, zoo, dat het bed der rivier onder de vallen zich op hetzelfde peil zou bevinden met het bed der Cedar Creek, die onder de Natural Bridge stroomt, dan zou men van den bovenkant der brug 17 meter lager de watervallen zien stroomen! Thomas Jefferson, de derde president der Vereenigde Staten, ontving dit Natuurmonument ten geschenke van Koning George III van Engeland. Jefferson bezocht deze streek herhaaldelijk en in zijn brieven toont hij zich diep getroffen door de geweldige afmetingen van deze eigenaardige rotsvorming.

Stephan Raditsj,

de leider der Kroatische boerenpartij, die eenigen tijd geleden bij de schietpartij in de Skoepsjtina ernstig werd gewond, is de vorige week overleden.

„Alstublieft,” antwoordde Billy. „Heel graag . . . Ik dacht wel, dat U me uit zoudt noodigen.”

Onder het theedrinken (waarbij Billy, niettegenstaande zijn genoten maal met de verhuismannen, aan de cake alle eer aandeed), deed hij zijn nieuwe buurvrouw alle mogelijke verhalen. Hij vertelde haar van zijn vrienden en vijanden (het leek wel, alsof hij in hoofdzaak vijanden had), van boer Jones, die er zoo'n kouwe drukte van maakte als hij 'n paar appels bij hem wegnam, over dominee Craig, die alle kinderen uit den omtrek naar de Zondagsschool wilde sturen. Hij vertelde haar van de doode rat, die hij 's morgens in den kelder had gevonden en over alle dingen, die hij zou willen doen, zoodra hij van school af zou zijn. In het kort: hij was in den tijd van een kwartier de beste maatjes met haar.

Al pratende verslond hij ongelooftlike hoeveelheden brood met jam en cake. Eindelijk stond hij op om heen te gaan.

„Ik denk, dat ik nu wel naar huis zal moeten gaan. Ik dank U wel voor den prettigen middag,” zei Billy beleefd, terwijl hij juffrouw Croft de hand tot afscheid reikte.

Hoewel hij de kleine juffrouw Croft eenigszins overweldigd had, had de jongen haar toch werkelijk buitengewoon geamuseerd.

„Zul je weer eens gauw terugkomen?” vroeg ze vriendelijk.

„Natuurlijk,” antwoordde Billy . . . „Ik kom verschrikkelijk dikwijls bij U terug . . . En — als U weer eens mocht gaan verhuizen, vertelt U het me dan . . . Dan kan ik U misschien wel weer helpen.”

VAN ONZE BOEKENPLANK

Gedenkboek — Ter gelegenheid van den 70sten verjaardag en het 50-jarig Nederlandschap van H. M. de Koningin-Moeder is bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij te Leiden een schitterend uitgevoerd en rijk geïllustreerd Gedenkboek verschenen, dat door een veelzijdig en omvangrijk aantal bijdragen de persoon van H. M. schets in de verschillende periodes van Haar leven en den tijd belicht, dien Nederland onder haar Regentschap doormaakte. Een Commissie van Redactie, bestaande uit vooraanstaande personen van verschillende politieke en godsdienstige richting, heeft het toezicht op deze uitgave op zich genomen. Het is een boek geworden, dat in de bibliotheek van iederen beschaafden landgenoot aanwezig moet zijn.

Herman Middendorp, Uit de Nederlandsche Letterkunde. — Dit werk is vooral bestemd voor hen, die met de eenvoudigste begrippen der letterkunde niet of slechts onvoldoende bekend zijn. Daarom liet de schrijver het chronologisch verband los en stelde het eenvoudigste voorop, terwijl hij ook overigens, wat de keuze der fragmenten en hun verklaring bijv. betreft, hiermede rekening hield. Alles met elkaar een boek, dat de belangstelling voor onze letterkunde bij beginners wel zal vermogen te wekken. — Zwolle, W. E. J. Tjeenk Willink.

Dr. Jan Romein, Byzantium. — Dit interessante en mooi uitgegeven boek behelst het geschiedkundig overzicht van staat en beschaving in het Oost-Romeinsche Rijk. Een merkwaardig stuk geschiedenis dus! Talrijke goed uitgevoerde platen en vele kaarten verhoogen de aantrekkelijkheid in niet geringe mate. Een boek om te bezitten en vaak in te lezen! — Zutphen, W. J. Thieme & Cie.

Hans Dominik, De Macht der Drie. De doodende straal. — Behalve van veel vernuft en fantasie, getuigt dit boek ook van een groote wetenschappelijke vorming. Het is boeiend van begin tot einde en daarom echte, bevredigende vacantiectuur. — Leiden, A. W. Sijthoff's Uitg. Mij.

III. uit Dr. Jan Romein, Byzantium

Er ging een rilling door juffrouw Croft heen, maar ze zei toch heel vriendelijk tegen hem: „O, ja . . . en wel bedankt voor je moeite, hoor!”

Den volgenden middag kwam hij al weer bij haar terug. „Ik kom eens kijken, hoe het er mee staat,” lichtte hij in, nadat hij met een sprong van den muur in haar tuin terecht was gekomen.

Juffrouw Croft zat aan een klein tafeltje, waarop verschillende speelkaarten uitgespreid lagen. Bij zijn binnenkomst bloosde ze lichtelijk. „Ik ben — ik ben mezelf de kaart aan het leggen,” legde ze haperend uit.

„O,” zei Billy, die geweldig onder den indruk van dit feit scheen te zijn.

„Het komt heel dikwijls uit,” verklaarde ze. „Ik doe het bijna iederen dag, zie je.”

Ze begon de kaarten om te keeren en bleef er met een ernstig gezicht naar kijken. Billy zat op een stoel tegenover haar en keek er met hevige belangstelling naar.

„Gisteren lag er een brief in mijn kaarten,” vertelde ze den jongen. „En de brief kwam ook werkelijk vanmorgen. Maar heel dikwijls . . .” voegde ze er zacht aan toe, „heel dikwijls komt het heelemaal niet uit, wat de kaarten zeggen.”

„Wat leest U er vandaag in?” informeerde Billy belangstellend.

„Een doode,” fluisterde juffrouw Croft. „En een brief van een donkeren man en jaloezie van een blonde vrouw . . . een cadeau van over de zee . . . een erfenis. Maar zulk soort dingen komen haast nooit uit. Maar misschien . . .” ging ze nadenkend voort. „De man van de belasting is misschien wel donker — dat weet ik niet. Zal ik jou eens de kaart leggen, Billy?”

„Hm . . .” knorde Billy gelukzalig.

„Dan moet je eerst een wensch doen.” Billy sloot stijf zijn oogen en zweeg eenige seconden. „Ik heb het gedaan,” announceerde hij toen.

Juffrouw Croft schudde de kaarten en legde ze daarna neer. Ze keek er nadenkend naar en schudde toen zorglijk het hoofd.

„Billy, je zult heel slecht behandeld worden door een blonde vrouw.”

Billy knikte bevestigend. „Dat is Ethel . . . mijn zuster,” zei hij. „Ze denkt, omdat ze nu toevallig groter wordt . . .” Verder kwam hij niet, maar mopperde iets onverstaanbaars in zichzelf.

„En je wensch zal vervuld worden,” voegde juffrouw Croft er aan toe.

Billy glimlachte verheugd en liet zijn blikken door de kamer dwalen. Ze bleven rusten op een fotografie van een man, op het bureautje voor het raam. „Wie is dat?” vroeg Billy belangstellend.

Juffrouw Croft bloosde. „Dat is de man, die eens met me wilde trouwen . . . Maar hij ging weg en kwam nooit meer terug.”

„Ik denk, dat hij iemand tegen was gekomen, die hij aardiger dan U vond,” zei Billy op opgewekten toon.

„Dat vermoed ik ook,” antwoordde juffrouw Croft.

Hij keek haar toen heel critisch van het hoofd tot de voeten aan. „Misschien vond hij het niet prettig, dat U geen krullend haar hebt,” ging hij voort, terwijl hij zijn blikken op de glatte lokken van juffrouw Croft richtte. „Sommige mannen houden niet van recht haar . . . Mijn groote broer Robert zegt altijd, dat als een meisje geen haar heeft, dat vanzelf krult, dat ze er dan 's avonds krullen in moet zetten. Misschien hadt U dat ook moeten doen.”

„Ja . . . dat is wel mogelijk.”

„Mijn zuster Ethel doet dat ook altijd,” ging Billy verder. „Maar ze wordt er gewoonweg razend om, als ik 't aan andere menschen vertel . . . En ze wordt nog veel woedender als ik haar krulpenen wel eens gebruik om er bijvoorbeeld een gat mee in een appel te maken, of zoo iets. Ze is een verschrikkelijk iemand,” voegde hij er zuchtend aan toe.

Toen hij even daarna weer thuis kwam, was de vrouw van den dominee bij zijn moeder op bezoek. „O, er is zeker weer

KORENLIED

*De goedheid van het wijde koren,
dat, golvend als een gouden zee,
de aarde dekt en voedt en buigend
haar schoonheid deelt aan allen mee,*

*de schoone ernst der simp'le zielen,
die werkend staag van vroeg tot laat,
dien gouden overvloed doen vloeien,
die als een goudmijn om hen staat,*

*die goedheid doe mijn harte zwellen
en golven als een groote zee,
die rijpe ernst verdiep' mijn wezen,
voer' mij ten hoogen hemel mee.*

Annie van Urk-
v. d. Veen.

het een of ander feest op komst,” dacht Billy bij zichzelf, toen hij haar zag. De vrouw van den dominee was een expert in het organiseren van feesten en werd dan ook gewoonlijk in alle mogelijke dorpsbladen met groot enthousiasme vermeld.

„Ik denk, dat we de fancy-fair „De koningin van alle feesten” zullen noemen,” hoorde Billy haar tot zijn moeder zeggen. „Dat klinkt zoo aardig; ook in de advertenties . . . Er zullen draaimolens zijn . . . schiettenten . . . de kinderen zullen op ezels kunnen rijden en we moeten er ook een waarzegster bij hebben. Niet, dat iemand er aan gelooft natuurlijk, maar de menschen vinden het nu eenmaal aardig, als er zooiets bij is. . . Iemand, die de kaart leest bijvoorbeeld . . .”

Billy, die tot nu toe netjes zwijgend op zijn stoel had gezeten, sprong plotseling overeind. „Ze heeft mij prachtig de kaart gelezen . . . Alles kwam uit . . . Ik wilde, dat er vandaag jamkoekjes bij de thee zouden zijn en ze waren er ook.”

„Wie? Wat bedoel je?” vroeg de vrouw van den dominee verbaasd.

„Die nieuwe juffrouw van hiernaast . . . Ik heb haar helpen verhuizen en . . . ik haalde een gat in mijn broek . . . en verfloorders op mijn blouse, en . . . ik heb ook wel enkele dingen gebroken, maar niet veel . . . en ik heb thee bij haar gedronken en lekkers . . . veel lekkers gegeten en ze vroeg me, of ik weer gauw terug wilde komen.”

De vrouw van den dominee glimlachte om Billy's verhaal en zei: „Ik zal die dame eens een bezoek gaan brengen. Het zou zoo prettig zijn, als we op het feest werkelijk iemand hadden, die . . . respectabel is.” Dit tot Billy's moeder . . . „Waarzegsters zijn zoo dikwijls . . . je weet wel, wat ik bedoel, hè?” Even daarna verdween ze . . .

Billy bracht een zeer onaangename tijd door. Alle mogelijke dingen schenen hem tegen te loopen. Juffrouw Drew, de onderwijzeres van zijn klas, was buitengewoon ontevreden over hem. Hij kende zijn lessen heel slecht en haalde alle mogelijke katekwaad uit. Op een morgen had hij in zijn schooltas een grooten kikvorsch en twee kleintjes meegebracht, die hij plotseling onder de les over de banken had laten wandelen. Juffrouw Drew had het op een gillen gezet, maar de kinderen hadden natuurlijk gekraaid van genoeg . . . Het had geruimen tijd geduurd, voordat de orde weer volkomen hersteld was. Hij had om twaalf uur moeten schoolblijven en honderd keer moeten schrijven: „Ik mag geen dieren mee naar school brengen”. Thuis was het al niet beter met hem gegaan.

Van een van zijn vriendjes had hij een mondorgeltje cadeau gekregen en hierop blies hij op de onmogelijkste uren van den nacht en den morgen. Toen zijn vader het hem had willen afnemen, was het orgeltje natuurlijk nergens te vinden geweest . . . Verder had hij Ethel's nieuwe cape gebruikt om in den tuin Indiaantje mee te spelen, terwijl hij zijn broer Robert's nieuwe bruine schoencreme gebezigd had om zich als Indiaan te transformeren.

Voor een betere verbinding tusschen Tholen en Noord-Brabant

De door de firma Kloos te Kinderdijk gebouwde brug, die de verbinding zal vormen tusschen Tholen en Noord-Brabant, wordt door sleepboten van De Wit uit Rotterdam naar de plaats van haar bestemming gebracht.

Hij was zelfs de laatste dagen zoo ondeugend geweest, dat er sprake van was, dat hij niet eens naar het feest van de dominees-vrouw zou mogen gaan. . . . Op het laatste nippertje werd het hem echter nog toegestaan mee te gaan, eenvoudig omdat de heele familie naar het feest ging en de meiden pertinent weigerden om met Billy alleen in het huis te worden gelaten.

„Maar pas op, dat je me weer geen streken uithaalt,” had zijn vader tot hem gezegd.

Den dag van het feest was het stralend mooi zomerweer. Ethel droeg een nieuw blauw costuum, Robert had een rose anjer in zijn knoopsgat, zijn nieuwe, bruine schoenen glommen prachtig (Billy had van zijn zakgeld een nieuw doosje crème moeten koopen) en Billy had van zijn vader zakgeld voor het feest meegekregen. Hij stond nog besluiteloos voor het open hek, niet wetend, of hij het wel de moeite waard zou vinden om den entreeprijs te betalen. Hij ontweek bij dergelijke gelegenheden gewoonlijk zijn familie, daar zij altijd de helft van zijn plezier bedierven. Aan het eind van den grooten tuin was een tent opgeslagen, die er, met veelkleurige doeken versierd, buitengewoon mysterieus uitzag. Dit was de tent, waarin de waarzegster, mejuffrouw Croft, zou plaats nemen. Er hing een groot bord voor, waarop geschreven stond: „Hier wordt U de toekomst onthuld voor den prijs van f 1.50.” Juffrouw Croft zelf zat al, bevend van de zenuwen, in de tent.

Plotseling kwam er een man op Billy af, die hem heel erg bekend voorkwam. „Zoudt U me ook kunnen zeggen, jonge-heer,” vroeg hij, „waar juffrouw Croft woont?”

Billy bleef hem even van boven tot onderen bekijken en zei toen eensklaps verheugd: „Ik weet al, waar ik U gezien heb. Ik heb een portret van U gezien — alleen was U toen nog niet zoo oud als nu.”

„Waar heb je dat portret gezien?” vroeg de man.

„In haar huis,” antwoordde Billy, terwijl hij er nog heel trotsch aan toevoegde, „in haar nieuwe huis. . . . ik heb haar helpen verhuizen.”

Het gezicht van den man klaarde op. „Wil je me misschien even den weg wijzen?” vroeg hij vriendelijk, terwijl hij er zacht op liet volgen: „Ik ben een heel ongelukkig mensch, jonge-heer. . . . Ik ben indertijd plotseling weggegaan, maar aldoor heb ik aan haar moeten denken. . . . Ik ben heel ongelukkig, jonge-heer.”

„Misschien was het alleen maar, omdat ze geen krullend haar had,” zei Billy, terwijl hij hem aankeek. De man keek na dit gezegde heel verbaasd, maar vroeg: „Weet U ook, of ze misschien thuis is?”

„Nee. . . .” zei Billy positief. „Ze is hier.” Bij het laatste woord wees hij op de tent aan het eind van den tuin. „Wil ik haar even voor U roepen?”

„O. . . . als U zoo vriendelijk zoudt willen zijn.”

Billy betaalde echter niet den entreeprijs en liep achter het groote hek om en zocht net zoolang totdat hij een dunne plek in den heg bij het weiland had ontdekt. Na heel veel moeite kroop hij er doorheen, met achterlating van zijn pet en een gedeelte van zijn pantalon, maar dat scheen hem minder te interesseeren. Hij was binnen, zonder entreegeld te hebben betaald. . . . dat was het voornaamste. Zijn gezicht was vol zwarte plekken en zijn haar zat buitengewoon in den war. In den tuin ontmoette hij het eerst de vrouw van den dominee. Hij klampte haar aan. „Die man van juffrouw Croft is teruggekomen. . . . Kunt U d'r misschien waarschuwen?” Hij zegt, dat hij heel ongelukkig is en aldoor aan haar heeft moeten denken. . . .

De vrouw van den dominee had echter geen tijd voor Billy. Wat zag het kind er weer vies uit, dacht ze. Ze streek niettemin liefkoozend over zijn verwarde haren en liet hem staan.

Billy richtte nu zijn schreden naar de tent van juffrouw Croft, maar ongelukkigerwijze passeerde hij eerst een wagentje met ijswafels. Hij had juist twee wafels tegelijk in zijn mond gestoken, toen zijn zuster en zijn broer, keurig uitgedost, hem voorbijgingen en in een oogwenk een overzicht van zijn uiterlijk hadden gekregen.

„Kunnen we hem niet naar huis sturen?” zei Robert verontwaardigd. — „Ik zou me tenminste schamen om met hem gezien te worden,” zei Ethel, terwijl ze samen doorliepen.

Nadat Billy volgens zijn opvatting genoeg ijswafeltjes had gegeten, waarmede het grootste gedeelte van het entreegeld opgebruikt was, ging hij naar de tent van de waarzegster. Hij ging deze echter niet binnen door de daarvoor bestemde opening, maar kroop aan de achterzijde onder het zeildoek door. Juffrouw Croft scheen het op dat oogenblik niet erg druk te hebben, want ze zat alleen in de tent. Billy fluisterde haar in: „Hij is teruggekomen. Hij wacht bij het hek op U.”

„Wie?” vroeg ze verbaasd.

„De man, waarvan U dat portret heeft. . . Hij staat op U te wachten. Gauw!”

„O. . . is hij terug?” zuchtte ze vol extaze. . . „Maar hoe kan ik weggaan, Billy? Ieder oogenblik kunnen er menschen komen.”

Billy redeneerde alle bezwaren weg. Er was plotseling een idee bij hem opgekomen. . . . „Ik zal er wel voor zorgen. . . . Gaat U nu gauw. . . Anders gaat hij misschien wéér weg.” Na deze laatste woorden trok juffrouw Croft met een plotseling gebaar het lange kleed, dat haar moest verbergen, af en rende de tent uit.

Met 'n vlugge beweging deed Billy het kleed om zich heen, het zoo omslaand, dat zijn oogen door de twee oogruintjes en zijn handen uit de mouwen kwamen kijken, op dezelfde wijze, als hij het juffrouw Croft had zien dragen.

Hij ging in den stoel zitten en wachtte op de dingen, die komen zouden. Na eenige minuten kwam de eerste bezoeker binnen. . . . Billy had in een oogwenk gezien, dat het juffrouw Drew, zijn onderwijzeres was. Met een gewichtig gebaar spreidde hij de kaarten uit en begon te fluisteren. Hij fluisterde met opzet, omdat hij ervan overtuigd was, dat niemand hem kende, als hij *fluisterde*. Gewoonlijk blerde hij luid genoeg.

„U heeft een heel lastig humeur,” begon Billy.

„Dat is misschien wel waar,” antwoordde juffrouw Drew timide.

„U heeft een grijze kat en kippen,” ging hij verder.

„Ja, dat is waar.”

„U is een paar dagen geleden heel hard en onvriendelijk tegen een kleinen jongen geweest. . . . Billy heet hij. . . . Misschien zal dat jongetje wel niet oud worden. . . . Dus het is meer dan tijd, dat U alles, wat U hem aangedaan heeft, weer goed probeert te maken.”

Billy zag, hoe juffrouw Drew ontstelde. „Dat is alles, wat ik U te zeggen heb,” besloot Billy.

Met een hoogroode kleur verliet juffrouw Drew de tent. Billy was heel verbaasd na enkele minuten in de volgende bezoeker zijn zuster Ethel te herkennen. Hij spreidde de kaarten weer heel gewichtig uit en begon weer te fluisteren: „U heeft twee broers.”

Ethel knikte bevestigend. „De jongste zal misschien niet lang meer leven. Het zal beter zijn, als U zoolang als hij nog leeft, wat vriendelijker tegen hem is. . . . hem ook meer zijn zin geeft. . . . Dat is alles wat ik U te zeggen heb.”

Ethel vertrok, maar tot Billy's groot genoegen had hij gezien, hoe ze veel bleeker dan anders zag.

Na haar kwam zijn broer Robert binnen. Billy begon zich eigenlijk nu pas goed te amuseeren.

„U heeft een jonger broertje,” zei hij. „Dat ventje is verre van sterk, al ziet hij er ook stevig uit. . . . Misschien zal hij al wel heel gauw doodgaan. Dit is een waarschuwing voor U, om zoolang als hij leeft goed voor hem te zijn. Dit is alles, wat ik U te zeggen heb.”

Heel langzaam liep Robert de tent uit. Even daarna kwam juffrouw Croft weer terug.

„Dank je wel, Billy. . . . Er is zoo iets heerlijks gebeurd. . . . ik ga nu *toch* met hem trouwen. . . . Ik moet nu weer op mijn post gaan, want hij blijft toch op me wachten nu.”

Ze had een hoogroode kleur en zag er buitengewoon opgewonden uit. Billy trok het kleed weer uit en richtte zijn schreden weer naar het geliefde ijswafelen-wagentje. De eerste, die hij tegenkwam, was zijn onderwijzeres, juffrouw Drew.

„Hallo, Billy,” begon ze vriendelijk, „ik heb al overal naar je uitgekeken. Wil je misschien een ijswafeltje van me hebben?”

Billy knikte bevestigend. „Ga mee, Billy,” zei ze even later. „Dan gaan we samen een doos chocolade voor je koopen. Voel

Tot het behoud van den molen van Ruysdael

Zooals onze lezers bekend zal zijn, heeft zich onder voorzitterschap van den heer N. van Haroen een comité gevormd, dat zich ten doel stelt te voorkomen, dat de bekende molen van Ruysdael te Wijk bij Duurstede tot verval raakt. Om den molen in stand te houden is een bedrag noodig van f 6000.— Tweederden hiervan zijn al bijeengebracht. Om de laatste f 2000.— binnen te krijgen, heeft het comité nogal moeite. Daarom droeg het den heer Cees Bolding op een ets van den molen te maken. Ieder, die minstens f 15.— bijdraagt, zal een afdruk van dit kunstwerkje ontvangen, groot 34 x 24 cm. Penningmeester van het comité is Mr. Jan den Tex. Heerengracht 540 te Amsterdam, aan wien men onder nummer 55839 zijn bijdragen gireeren kan. — Wij plaatsen een afdruk van de fraaie ets hierboven. Onze lezers kunnen nu zelf zien, dat ze als wandversiering een uitstekenden indruk zal maken en dat ze met f 15.— niet te duur wordt betaald! Waarbij dan nog het goede doel komt!

je je goed, jongen? Je zag den laatsten tijd wat bleek.”

Billy accepteerde de doos chocolade, benevens drie ritten op een ezel. Hij gaf toe, dat hij zich den laatsten tijd een beetje vermoeid had gevoeld, maar had natuurlijk inwendig het grootste plezier van de wereld. Toen juffrouw Drew weer weg was gegaan, kwam h j Robert en Ethel tegen, die naar hem hadden loopen zoeken. Hij mocht voor beiden nog drie ritten op een ezel maken en kreeg van ieder een groote flesch zuurtjes. Beiden spraken tegen hem op een ongekenden, teederen toon. Ze gingen met hun drieën naar huis. Billy in het midden, onder zijn armen een doos chocolade en twee groote flesschen zuurtjes. 's Avonds maakte Robert zijn huiswerk voor hem en toen Billy even kuchte, kwam Ethel onmiddellijk met een groote doos toffees aanzetten, die ze een paar dagen geleden cadeau had gekregen en die ze geheel tot zijn beschikking stelde.

„Dank je wel,” zei Billy zacht-vriendelijk.

„En ik zal morgen een doek voor je Indianenpak maken,” zei Ethel verder.

„Dank je wel,” zei Billy weer.

„En als je graag op je mondorgeltje speelt, mag je het gerust doen, hoor jongen.”

„Dank je wel,” klonk het weer.

Den volgenden dag liep Billy verheugd van school naar huis terug. Het was een zeer prettige morgen geweest. . . . Juffrouw Drew had hem bijna met al zijn werk geholpen. . . . Al zijn huisgenooten waren buitengewoon vriendelijk tegen hem geweest en hij herinnerde zich niet ooit zoo'n lekkere lunch te hebben gehad. . . .

Toen hij den weg opliep, stond juffrouw Croft met den langen man in het tuintje. Ze riep hem aan. „Dit is nu Billy,” zei ze tot den teruggekeerden man. „Billy is een groote vriend van me.”

De man lachte. „Billy en ik hebben elkaar gisteren al gesproken. . . . En hij moet zeker op onze bruiloft komen.”

„Billy,” zei juffrouw Croft nog, „het was heel vriendelijk van je om gisteren mijn plaats in te nemen. . . . Is alles goed gegaan?”

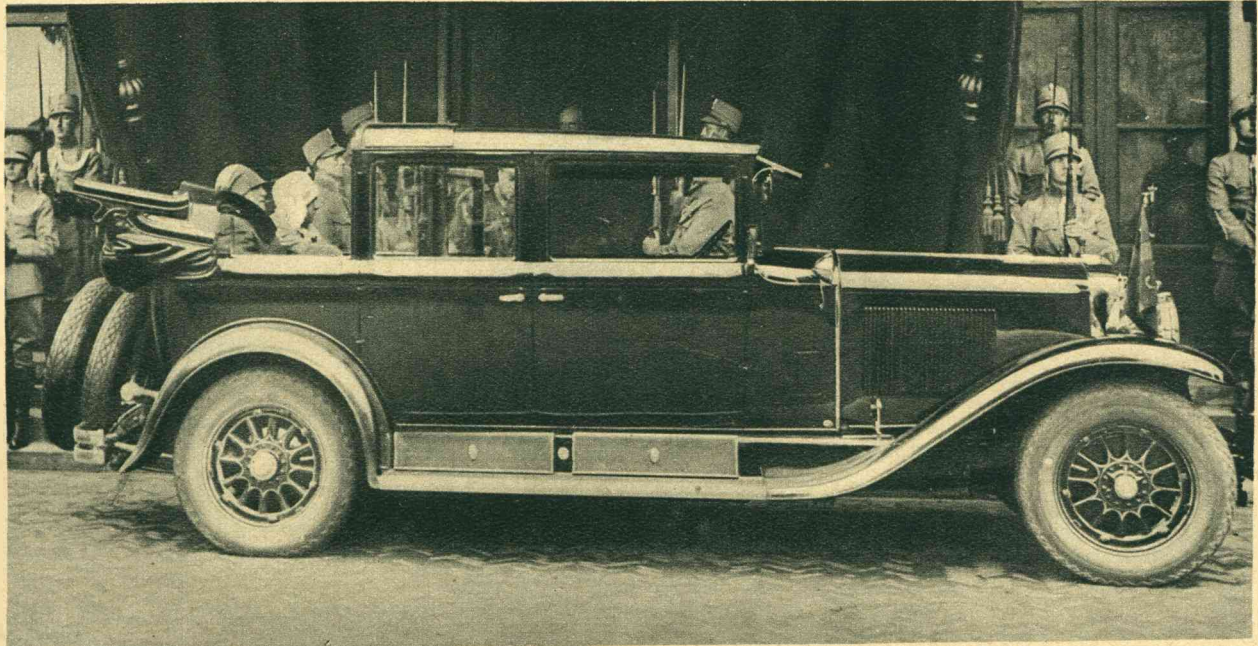
„Alles is buitengewoon goed gegaan,” zei Billy met het ernstigste gezicht van de wereld.

Het beslissende oogenblik

Mevrouw Daalder, een vrouw met een buitengewonen, eerbied-verwekkenden eetlust, sloeg het kopje van haar tweede ei, legde haar mes neer en keek naar de courant, waarachter haar man geheel verborgen was.

„Dat is waar ook, Hendrik,” zei ze. „Loop even aan bij Koper en vraag of hij iemand wil sturen om naar den geiser te kijken. . . .”

De courant bewoog even. Een niet te definieeren gemompel ontstond en stierf er weer achter weg. Mevrouw nam een lepeltje ei.

H. M. de Koningin te Amsterdam

Ter gelegenheid van de Olympische Spelen heeft H. M. de Koningin aan een twaalfhonderd genoodigden een maaltijd en feestavond aangeboden in het Paleis te Amsterdam. Bij de aankomst van H. M. en Prinses Juliana voor het Paleis maakten wij bovenstaande foto.

„En bestel dan tegelijk dat boek, waar we het gisteravond over hadden.”

Gemompel.

„Hendrik!”

„Wat is er, lieve?”

„Leg die courant weg!”

Hendrik deed wat hem gezegd werd. Mevrouw Daalder keek hem aan en schrok. Hij zag er uit als een geest.

„Ben je ziek?” vroeg ze.

„Ziek?” herhaalde Hendrik. „Neen.”

„Heb je vanmorgen in den spiegel gekeken?”

„Ja.”

„Kijk er dan nog eens in! Je ziet er verschrikkelijk uit! Zou je wel naar de zaak gaan?”

„Goeie hemel, natuurlijk! Ik voel me uitstekend. Misschien een beetje overspannen, maar dat gaat wel weer weg met zoo'n poedertje!”

Plotseling schoof Hendrik met een ruk zijn stoel achteruit en vergeleek zijn horloge met de klok op den schoorsteenmantel.

„Gaat die klok goed? Dan moet ik me haasten. Dag, lieve!”

Hij snelde de kamer uit en de instructies, die zijn vrouw hem nog nariet, bereikten slechts ten deele zijn oor.

„Hè, dat mensch heeft nu altijd wat!” sputterde hij in zichzelf, waardoor hij bewees, dat hij werkelijk overspannen was. Wanneer hij normaal was, zou hij zich stellig niet aan zoo'n gebrek aan goede manieren hebben bezondigd.

Mevrouw Daalder voelde zich echter evenmin op haar gemak. Ze was bezorgd over haar man. Toen hij eenige minuten weg was, nam zij de telefoon en noemde een nummer.

„Is u dat, mijnheer Scheffer,” vroeg ze na enkele oogenblikken wachters.

„Ja,” kwam het antwoord.

„U spreekt met mevrouw Daalder. Mijnheer Scheffer, ik ben niets gerust over mijn man. Hij ziet er slecht uit en doet zoo zonderling.”

„Ik heb niets aan hem gemerkt gisteren. . . .”

„Ja, maar u bent zijn vrouw ook niet! Ik hoop, dat hij niet weer zijn geheugen zal verliezen! Wilt u me even opbellen, wanneer hij er is?”

„Daar kunt u op rekenen.”

„En, mijnheer Scheffer, kunt u hem niet door iemand laten bewaken?”

„Dat is goed. Ik zal Manners waarschuwen. Die verliest hem niet uit het oog en dan kunt u volkomen gerust zijn. Hij is de particuliere detectie van de firma, zooals u weet.”

„Dank u wel, hoor! Ik ben nu veel geruster! Dag mijnheer Scheffer!”

Hendrik Daalder was de jongste firmant van de firma Scheffer en Daalder, handelaars in diamanten. Gewoonlijk ging hij des Zaterdags niet naar de zaak, maar dezen Zaterdag had hij een speciale reden om te gaan.

Toen hij in den trein zat, dacht hij vol bitterheid na over de omstandigheden, die hem gemaakt hadden tot wat hij nu was. Twee jaar geleden was hij een rijk man geweest. Maar rijkdom kweekt ontevredenheid: veel wil nog meer! En toen Hendrik Daalder een mogelijkheid had gezien om zijn vermogen te vergrooten, om het te verdubbelen zelfs, maakte hij er zonder aarzelen gebruik van. Toen had hij echter ervaren, dat het gezegde: „Geld brengt geld voort!” niet altijd opgaat. Door een ongelukkige speculatie had hij zijn geheele fortuin verloren!

De gedachte aan armoe was voor hem, die altijd een zekere mate van weelde had genoten, absoluut onverdraaglijk. Alles liever dan armoe; zelfs liever diefstal. En diefstal was, voor zoover hij kon nagaan, de eenige uitweg. . . .

Hij had alles zorgvuldig overwogen.

Scheffer verliet 's Zaterdags altijd om elf uur het kantoor. Willemse, de procuratiehouder, ging als laatste altijd om één uur weg. Hij, Hendrik Daalder, had een sleutel van de brandkast. Daar zat voor ongeveer negentig duizend gulden aan diamanten in. Het duurde geen minuut ze eruit te halen. Als hij de steenen eenmaal in zijn bezit had, kon hij den trein van twee uur naar R. nemen, vanwaar om vijf uur de „Amalia” vertrok, waarop hij passage had geboekt voor Zuid-Amerika.

Er waren, voor zoover hij kon nagaan, geen hiaten in zijn schema. Hij had zijn passage onder een anderen naam genomen. Niemand van de firma Scheffer & Daalder zou tusschen Zaterdag één uur en Maandagmorgen tien uur op het kantoor komen. Daardoor zou hij een voorsprong van meer dan veertig uur hebben. . . .

Om kwart voor tien was hij op de zaak.

„En, hoe gaat het er mee?” vroeg zijn compagnon.

„O, zoo,

Van het eiland Timor.

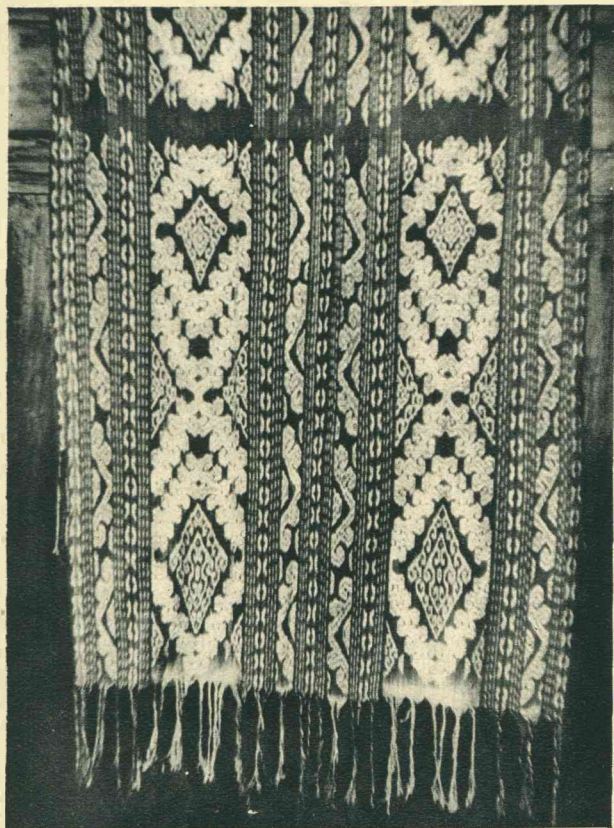
Het eiland Timor, waarvan wij op deze pagina een serie interessante foto's geven, is ongeveer half zoo groot als Nederland en behoort tot de kleine Soenda-eilanden. Het wacht nog steeds op ontginning. Het landschap doet er niet tropisch aan en wilde dieren, zooals tijgers en olifanten, komen er niet voor. De uitgestrekte heuvels zijn bedekt met goed gras, waarop paarden en karbouwen grazen. Het klimaat is er goed. — Hierboven een man van Midden-Timor in feestkleeding.

„Kajoeboek”-bosch in het hooggebergte van Timor.

Kudde karbouwen met links een „albino-kalfje”, dat spierwit is geboren.

Een staaltje van de handwerkkunst der inboorlingen: een geëkatte doek in donkerblauwe en grijze kleur.

zoo!” antwoordde hij.

Scheffer zag zijn collega scherp aan.

„Je ziet er niet al te best uit,” merkte hij toen op. „Je hebt zeker last van je zenuwen? Kerel, je handen beven! Is er wat gebeurd?”

„Neen, niks! En ik voel me heusch goed ook. Alleen een beetje moe. Wat overspannen misschien.”

„Tob je ergens over?”

Daalder had het wel kunnen uitschreeuwen. Waarom ging Scheffer niet weg? Hij keek heimelijk naar zijn handen. Ze beefden! Dat hij zich zó weinig kon beheerschen. Waar behoefde hij zich zenuwachtig over te maken bij zoo'n eenvoudig zaakje? Er was absoluut geen risico aan verbonden en hij beefde als een juffershondje. . . .

„Tob je ergens over?” herhaalde Scheffer.

„Neen,” zei Daalder.

„Ik bedoel, je behoeft toch nergens over te tobben. Een meer dan behoorlijk inkomen, geen kinderen, en. . . .”

„Er is ook werkelijk niets,” zei Daalder.

„Dan is het goed. Misschien heb je alleen maar wat ontspanning nodig, niet? Ik zou de volgende week eens vakantie nemen als ik jou was. . . .”

„Ja,” zei Daalder, „misschien doe ik dat wel.”

— Om tien over eenen verliet Daalder 't kantoor der firma Scheffer & Daalder met ongeveer negentigduizend gulden gestolen diamanten in zijn zak. Hij riep een taxi aan, liet zich naar een kapper en toen naar het station rijden. In de wacht-

Rivier op Midden-Timor.

kamer nam hij drie glazen port. Die kalmeerden zijn zenuwen wat. Hij gevoelde zich nu gerust, roekeloos, bijna gelukkig. Het feit, dat hij zijn vrouw niet meer zou zien, liet hem koud. Hij was nooit tot een groot gevoel van afhankelijkheid in staat geweest en het probleem van haar levensonderhoud zou gemakkelijk genoeg door haar rijke bloedverwanten kunnen worden opgelost, meende hij.

Een gevoel van vreugde doortrilde hem, toen hij dacht aan Zuid-Amerika. Panama, Santiago, Las Palmas. . . de namen alleen reeds deden hem genieten. Een nieuw leven tusschen

een nieuw volk en in een nieuwe omgeving! Over een week zou hij vijftig jaar zijn. Hij lachte bij de gedachte er aan, want hij voelde zich wel twintig jaar jonger. En hij verbeeldde zich zelfs, dat hij er naar uitzag óók. Hij had, voor hij naar het station ging, zijn baard en zijn snor laten afscheren en dit was zijn uiterlijk buitengewoon ten goede gekomen.

Een voorsprong van ruim veertig uur! Scheffer kon mogelijk niet vóór Maandagmorgen tien uur weten wat er gebeurd was. Dan zou de politie natuurlijk gewaarschuwd worden. Maar hij, Daalder, was dan veilig. Hij was Dick Meijer op de lijst der scheepspassagiers en hij had geen baard en geen snor.

Maar toen hij de wachtkamer verliet en het perron opwandelde, verdween zijn optimisme opeens om plaats te maken voor een wilde vrees, want toen hij toevallig omkeek, zag hij op 'n paar meter afstand Manners achter hem lopen.

Manners keek naar de klok, maar Daalder was er van overtuigd, dat hij geen seconde geleden naar hem had gekeken. Een plotselinge vrees greep hem aan.

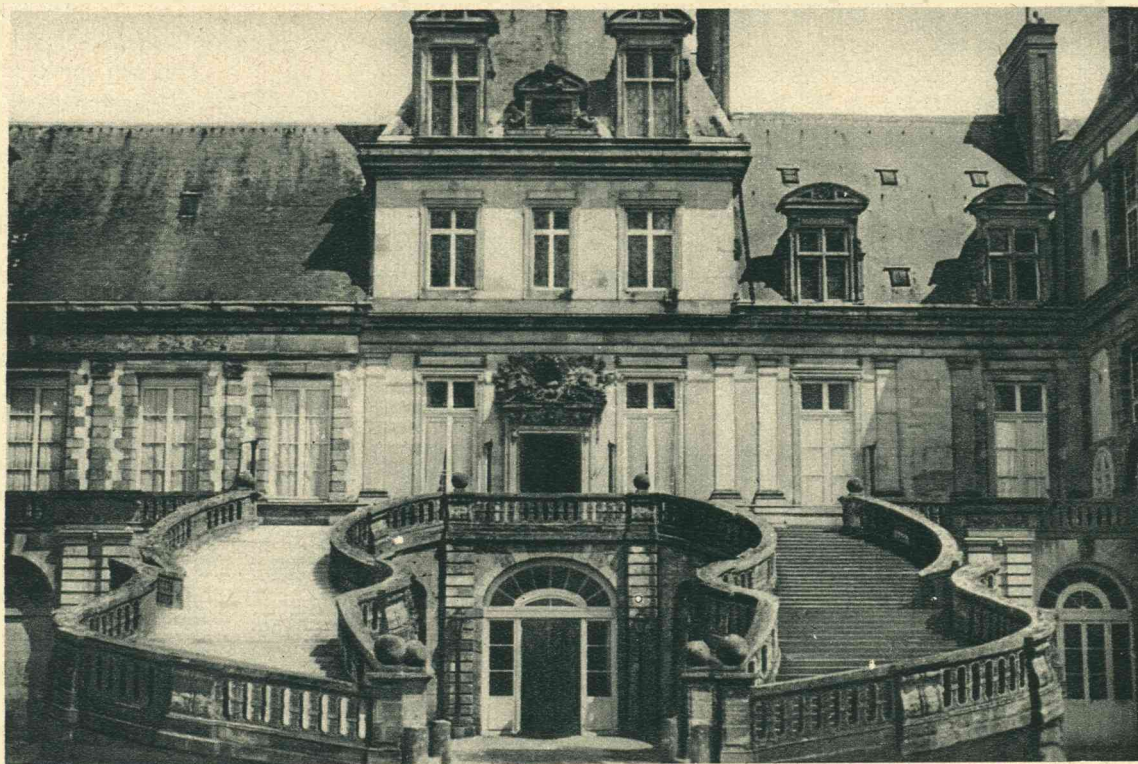
Als in een droom zocht hij een plaats in zijn trein en viel in een hoek neer. Het klamme zweet stond op zijn voorhoofd. Zijn hart bonsde alsof het bersten zou. Waarom eigenlijk? vroeg hij zich af. Natuurlijk kon Manners niets weten. . . de gedachte alleen reeds was absurd. Hij, Daalder, maakte zich ongerust voor niets.

De trein zette zich in beweging. Daalder vermande zich en keek in den corridor. Daar stond Manners!

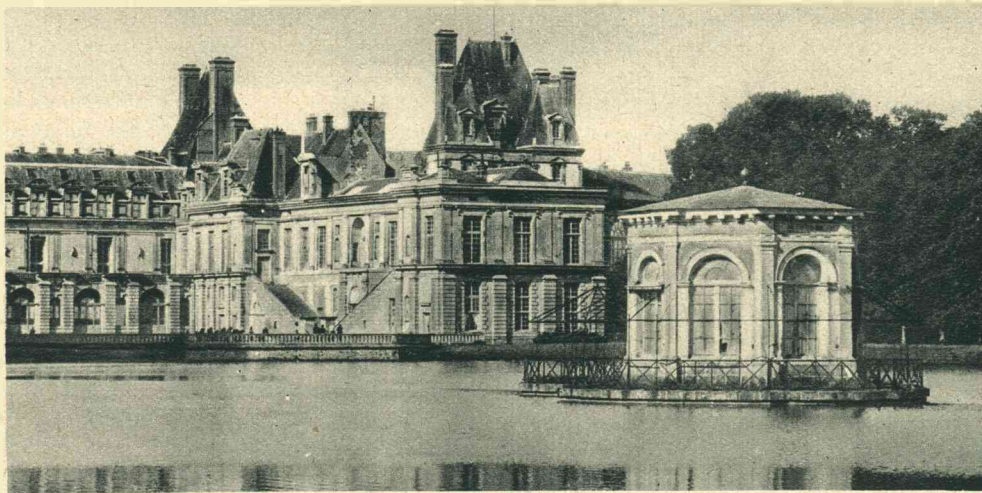
Was dit óók toeval?

Daalder wankelde, strompelde naar het raampje en trok het open. Politie. . . Onteerd! Gevangenis! Manners wist

FONTAINEBLEAU

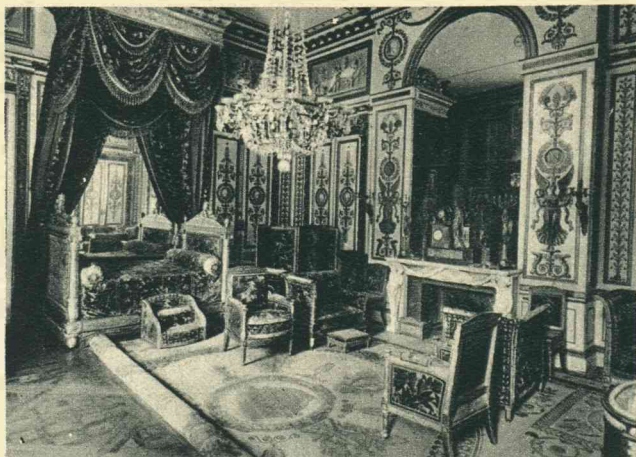

Fontainebleau. - De groote toegangstrap.

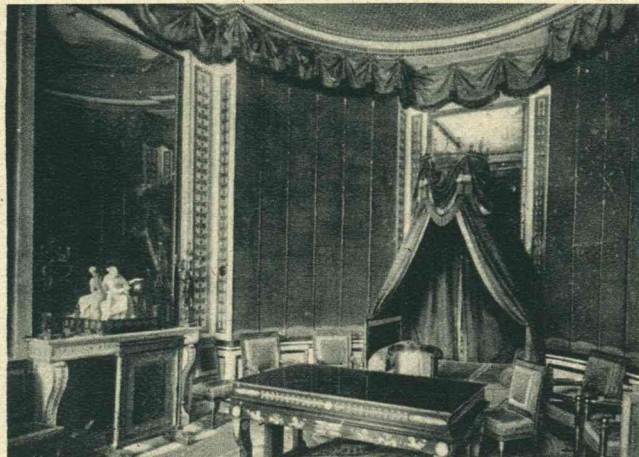
Fontainebleau.

Vijver met er middenin het Paviljoentje van Napoleon I, die daar vaak zat te werken.

Fontainebleau.

De slaapkamer van Napoleon I.

Fontainebleau.

De werkkamer van Napoleon I.

Fontainebleau. - Galerie Henri II.

Fontainebleau. - „Galerie de Diane”, thans bibliotheek.
Deze is 86 meter lang en bevat 30.000 boeken.

het. . . Manners wist het! dreunde het door zijn hoofd.

Hij keek naar buiten. . . zag groene velden, koeien, huisjes. Een koele wind streek langs zijn slapen. „Zonderling,” mompelde hij, „alles draait rond. . .” Toen werd alles opeens zwart. . .

Toen hij tot bewustzijn kwam, stond Manners over hem heengebogen. In zijn neusgaten prikte een lucht van brandewijn.

„Voelt u zich al wat beter?” vroeg Manners, en Daalder werd een eigenaardige uitdrukking in zijn oogen gewaar.

„Hij weet het, hij weet alles, maar hij wil nog niets zeggen,” hamerde het in zijn hoofd en hij antwoordde, zonder op te zien: „Ja, het gaat wel weer. . .”

De trein was het station binnengereeden. Op de klok zag hij, dat het halfvijf was. Langs den trein liep een courantenjongen: „Belangrijke diamantdiefstal in de hoofdstad. . . Negentig duizend gulden diamanten gestolen. . .”

„Een courant,” kreunde Daalder. „Een courant!”

En hij las met moeite onder de laatste berichten:

„Heden voormiddag is er ingebroken in het kantoor van de firma Scheffer & Daalder. Uit de brand-

kast is een waarde van ongeveer negentig duizend gulden aan edelstenen verdwenen. De brandkast was als een sardineblikje opengesneden. De daders hebben zich door 'n achterdeur toegang verschaft. Er is geen spoor van hen gevonden.”

„U bent ziek, mijnheer,” zei Manners. Daalder schudde zijn hoofd. Hij was niet ziek. Maar hij had de gewaarwording, die zich van hem had meester gemaakt, gaarne willen afkopen met een ernstige ziekte, want toen de trein vertrokken was, had hij negentig duizend gulden aan diamanten uit het raampje in een sloot gegooit. . .

In Fontainebleau is dit heel anders. Alle zalen, vestibules, galerijen zijn er gemeubeld met het huisraad uit den tijd van de groote historische persoonlijkheden, die in het paleis verblijf hielden. En dat waren er velen, en van de meest vermaarde uit de geschiedenis. . . Maria Antoinette, Catharina de Medicis, paus Pius de Zevende, Napoleon de Eerste. . . Men toont den bezoeker ook allerlei bijzonderheden, op de vorstelijke bewoners betrekking hebbend, maar ook voor hen, die weinig voor deze geschiedkundige merkwaardigheden voelen, is een bezoek aan dit paleis interessant om de schitterende pracht, waardoor de bezoeker in deze monumentale zalen getroffen wordt.

FABIA'S - AVONTUREN

door ALICE HEATH HOSKEN.

Geautoriseerde Vertaling

7)

De partij werd gegeven in het groote atelier van Graaf Vorax, dat zich op de bovenste verdieping van een gebouw bevond, dat aan het eind van Oxford Street was gelegen. Wij liepen door een ruimen winkel, die slechts door Chineesche lampen werd verlicht en bereikten daarna een groot vertrek, waarin een menigte menschen bijeen waren.

De muren waren met zwarte doeken bekleed, waarop zilveren halve manen en de lampekappen vertoonden de eigenaardigste kleurschakeeringen.

In den linkerhoek van het vertrek stond een lange tafel vol ververschingen en in den rechterhoek een piano.

Toen we binnenkwamen, werd er juist druk gedanst. Ik wist niet dadelijk of ik radio- of gramfoonmuziek hoorde. Ze zongen allemaal het refrein van het revueliedje mee:

„Ik weet niet... ik weet niet...”

„Hoe ik er uitzie als ik slaap.”

Lola was verdwenen, na een paar jonge mannen aan me voorgesteld te hebben. Kort daarop kwam mijnheer Crain bij me en ik maakte kennis met Lady Falconhurst. Ze bleven slechts een oogenblik en even later zag ik hen tezamen dansen. Ze drukte zich dicht tegen hem aan en deed erg verliefd.

Een jonge man vroeg me om een dans; ik was evenwel erg verlegen en weigerde.

Daarna gingen de lichten uit en begon een lange, magere man met helblond haar viool te spelen, terwijl een ander hem op de piano begeleidde. Niettegenstaande ik nimmer een groot kunstenaar had hooren spelen, voelde ik toch intuïtief, dat deze man een artist was. Hij speelde wonderbaarlijk; het was een teedere, hartstochtelijke melodie vol weemoed. Toen hij ophield was het enkele seconden doodstil in het vertrek, doch daarna begon iedereen hard te klappen en weer te praten en te lachen.

„O, wat was dat mooi!” zei ik onwillekeurig hardop. Toevalligerwijze kwam mijnheer Tim op dat oogenblik voorbij en drukte me de hand. Het was heerlijk zijn ouden, innemenden glimlach weer te zien.

„Ik heb overal naar u gezocht, juffrouw Dare,” zei hij. „Ik hoop, dat u zich amuseert. Vorax en ik zouden het heerlijk vinden als de partij een succes werd. Er zijn heel veel menschen, die goede klanten van ons kunnen worden.”

Ik had het me den vorigen keer zeker slechts verbeeld, dat hij veranderd was, want hij gedroeg zich op zijn oude, hartelijke manier. Hij zag er bijzonder knap uit in evening dress, met een witte bloem in het knoopsgat.

Achter ons stonden eenige menschen over den violist te praten.

„Lieve hemel, wat speelde die man sentimenteel!” zei een meisje, terwijl ze haar hand voor haar mond bracht om haar geeuwen te verbergen. „Ik werd er gewoonweg wee van. Geef me gauw wat te drinken, Mac!”

„Ik vond zijn spel juist zoo mooi,” zei ik tegen Tim. „Hij speelde alsof hij zich heel verdrietige dingen herinnerde. Weet u ook, hoe het lied heette?”

„In een kloostertuin,” zei hij, terwijl hij naast me ging zitten. „In den tegenwoordigen tijd schijnen de menschen om niets anders dan jazz-muziek te geven. Ik ben het evenwel volkomen met u eens, dat hij een schitterend violist is. Toen ik kort geleden in Italië was, bezocht ik een klooster, dat boven op een heuvel lag; het was een prachtige zomeravond en in den tuin zag ik een monnik. Hij hield een gebedenboek in de hand en de klok van de kapel luidde zachtjes. Ik ben er echter heel zeker van, dat hij op die oogenblikken niet aan zijn gebeden, noch aan den dienst dacht. Hij staarde droomerig in de verte, alsof hij naar een melodie uit het verleden luisterde... een herinnering aan de wereld, wellicht zijn moeder, die hij daar had achtergelaten. Misschien verlangde hij er wel naar, daar weer terug te zijn; misschien was hij ook gelukkiger, waar hij thans was. Na dien tijd heb ik altijd aan hem moeten denken, als ik „In een kloostertuin” hoorde spelen en dan dringt het telkens weer dieper tot me door, hoe deze mannen zich van het wereldsche

leven afsluiten, omdat ze dan alleen hun roeping kunnen volgen. En... tot op zekere hoogte kan ik begrijpen, wat er in hen omgaat.”

Toen stond hij op en bood me zijn arm aan.

„Ik hoop, dat u me het genoeg wilt doen me een dans te geven?” vroeg hij.

„Ik dans heusch heel slecht,” stamelde ik. „Ik heb nog zoo weinig tijd gehad om lessen te nemen.”

„Het zal best gaan,” zei hij geruststellend. „Eerst moet u een portie ijs gebruiken. Vorax heeft ze zelf klaargemaakt.”

Wij gingen samen verder en ik voelde me onbeschrijflijk gelukkig. Mijn hand rustte op Tim's arm en terwijl hij sprak, boog hij zich telkens dicht naar me over.

Ik stel me bespottelijk aan.

Mijnheer Tim scheen geheel en al vervuld te zijn van zijn werk; daarom vroeg ik hem er naar, terwijl ik ijs at. Hij vertelde me, dat zijn compagnon en hij uiterst tevreden waren, doch ze moesten geweldig hard werken en groote uitgaven doen. Hij sprak op de eenvoudige, natuurlijke wijze van een jongen en eensklaps maakte een bijna onweerstaanbaar verlangen zich van me meester hem te kunnen helpen.

Ik begreep evenwel onmiddellijk, dat dit al te belachelijk zou zijn en begon over de kinderen te praten. Hij zei, dat ze me nog steeds erg misten. En daarna voegde hij er aan toe:

„En mijn moeder eveneens. Maar het spreekt vanzelf, dat wij heel goed begrepen, dat u ons verliet, toen dat groote fortuin u ten deel was gevallen.”

Ik kon ternauwernood een kreet van verbazing weerhouden. Mevrouw Woburn had hem dus niet verteld, dat ze me zonder een getuigschrift ontslagen had en me de schandelijkste beschuldigingen naar het hoofd had geslingerd.

Het was eenvoudig meer dan ergerlijk, maar natuurlijk kon ik er niets van zeggen. Het zou heel leelijk van me zijn geweest, als ik haar tegenover haar eigen zoon verraden had.

„Moeder zou het erg prettig vinden u weer eens te zien,” vervolgde hij. „Dat heeft ze me den laatsten keer, toen ik thuis was, nadrukkelijk te kennen gegeven.”

Het was me een onmogelijkheid hierop iets te zeggen en ik meende duidelijk te zien, hoe er een uitdrukking van teleurstelling in zijn oogen kwam.

En toen vroeg hij eensklaps of ik van mevrouw Brent hield.

„O ja,” zei ik enthousiast. „Ze is bijzonder vriendelijk voor me geweest. Ik weet heusch niet, wat ik zonder haar raadgevingen had moeten beginnen.”

Hij keek me glimlachend aan.

„Ze is een ware kunstenaar,” zei hij, „en indien u me veroorlooft dit te zeggen, kan ze over het resultaat buitengewoon tevreden zijn.”

Ik begreep, dat hij dacht aan de groote verandering, die er met mijn uiterlijk had plaats gevonden en ik

bloosde en was eenigszins pijnlijk getroffen, omdat het me voorkwam, dat de klank van zijn stem niet natuurlijk was en hij van opinie scheen te zijn, dat hij me een compliment moest maken. Daarna stelde hij een andere vraag:

„En wat denkt u van haar broer?”

„Hij is heel aantrekkelijk,” antwoordde ik. „Vrolijk en amusant, evenals zij. Hij helpt haar zeker in haar zaak. Denkt u ook niet?”

„Dat vermoed ik ook,” zei mijnheer Tim. Te oordeelen naar den toon, waarop hij deze laatste woorden zei, leek het me toe, dat hij niet bijster op den heer Crain gesteld was.

De muziek liet juist een verleidelijke wals hooren en hij stond er op, dat ik met hem zou dansen.

Ik kon niet weigeren en kwam tot mijn verwondering tot de ontdekking, dat het uitstekend ging. Mijn lichaam scheen vanzelf rhythmisch met de muziek te bewegen en terwijl we ronddraaiden, zei mijnheer Tim: „U danst bijzonder goed.”

Toen vergat ik alles om me heen en dacht slechts aan het heerlijke feit, dat hij dicht bij me was en ik zijn armen om me heen voelde. Hij zei, dat wij den volgende dans ook samen moesten doen; juist op dat oogenblik kwam Graaf Vorax evenwel op hem toe en fluisterde hem iets in, waarop mijnheer Tim zijn schouders met een mistroostig gebaar ophaalde en zei, dat hij over een belangrijke zaak werd opgebeld.

Hij stelde den graaf aan me voor, die eenige oogenblikken met me sprak. Het was een klein en blond heertje met een puntbaardje, een kaal hoofd en groote, donkere oogen. Hij was akelig fatterig gekleed en het leek wel alsof hij geen seconde stil kon staan, terwijl hij aan één stuk door praatte.

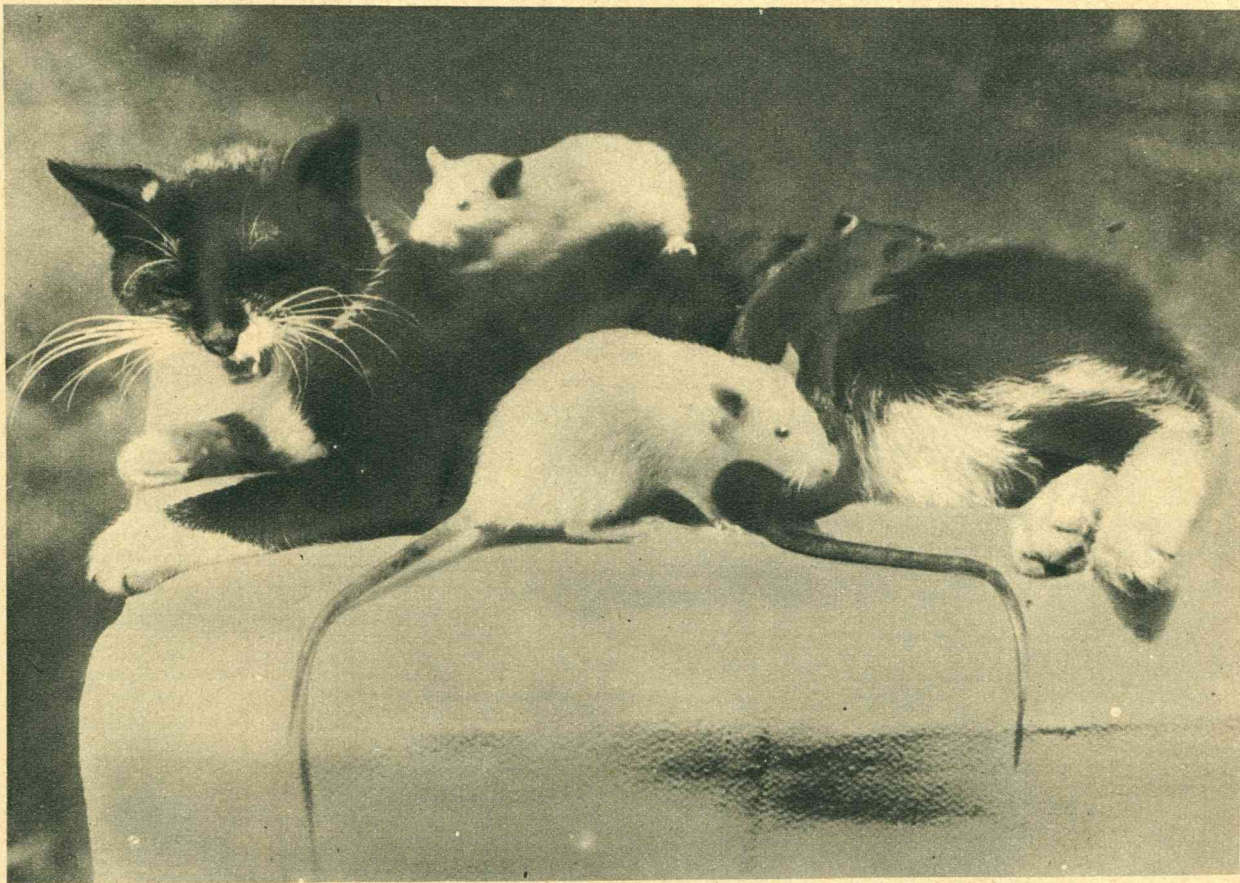
Ik liet me geheel en al door zijn vroolijkheid meesleepen en hij zei de grappigste dingen tegen me. Voor dat die evenwel goed en wel tot me doordrongen, was hij al weer verdwenen.

Daarna kwam de heer Crain bij me, op de hielen gevolgd door Lady Falconhurst. Ze was in het wit gekleed en haar toilet was afgezet met franje, die wel een waterval leek, terwijl haar arm half bedekt was met diamanten armbanden. Haar haar had iets van donker, glanzend leer en ik kon mijn oogen haast niet van haar mooi gezichtje afhouden. Tot mijn verbazing praatte ze tegen me, alsof ze me haar geheele leven gekend had.

„Gelukkig duivelinnetje, dat je bent,” zei ze glimlachend. „Heb je soms tien pond bij je om me te leenen?”

Ik werd vuurrood en begon in mijn taschje te zoeken, toen de heer Crain zich haastte mij te verzekeren, dat ze maar gekheid maakte. Ik had het gevoel alsof ik in den grond zou zakken. Aan dergelijke grapjes was ik niet gewoon en ik had werkelijk gedacht, dat ze in volen ernst sprak. Ze glimlachte alleen maar, toen hij tot haar zei:

Zie vervolg op pag. 13

Uit de dierenwereld

Onze foto geeft een voorbeeld van dierenvriendschap, die men waarschijnlijk voor onmogelijk zou hebben gehouden, indien het overtuigend bewijs ervan niet hierboven was afgedrukt. De kat, die het eigendom is van een zekeren Mr. Kerr in Los Angeles (Mexico), is zulke goede maatjes met ratten en muizen, dat zij door deze dieren in letterlijken zin over zich „laat loopen”.

Leo Tolstoj

Den 28sten Augustus zal het honderd jaar zijn geleden, dat de groote Russische schrijver Leo Tolstoj werd geboren. Zijn werken, waarvan vooral „Oorlog en Vrede“ en „Opstanding“ miljoenen lezers hebben gevonden, zijn in bijna alle talen vertaald. Het eeuwfeest zal in alle beschaafde landen worden herdacht.

Het tragisch einde van den Franschen vlieger Drouhin

De vorige week is de bekende Fransche piloot Drouhin tijdens een proefvlucht met zijn speciaal voor hem door den ingenieur Couzinet geconstrueerd vliegtuig „Arc en Ciel“ nabij Orly neergestort. Hij werd zwaar gewond en overleed kort erop. Zoals onze lezers weten, was Drouhin voornemens binnenkort de poging van Nungesser en Gali te herhalen en den Oceaan van Oost naar West over te vliegen. Behalve Drouhin (links) werd ook de mecanicien Lane (midden) gedood, terwijl de ingenieur Gianoli (rechts) zwaar werd gewond. Door den dood van Drouhin heeft de Fransche luchtvaart een ernstig, bijna onherstelbaar verlies geleden.

De ontzettende uitbarsting van den Rokatindaberg.

In den nacht van vier op vijf Augustus is een groot gedeelte van het eilandje Paloweh, ten Noorden van Flores, Ned. O.-Indië, door een eruptie van den vulkanischen berg Rokatinda op een vreeselijke wijze geteisterd. De Zuidwestelijke helft van het eilandje met zes dorpen werden geheel vernield. Het aantal menschen, dat hierbij om het leven kwam, wordt op ongeveer duizend geschat, terwijl ruim zeshonderd bewoners door de vallende steenen of op andere wijze werden gewond. Ook de kust van Flores, recht ten Zuiden van Paloweh, is ernstig geteisterd. Drie kampongs werden er verwoest, waarbij ook dooden en gewonden te betreuren vielen. Onze foto's geven, links, gezicht op de baai van Kemo, Midden-Flores. Rechts: Een groep vrouwen van Oost-Ende, Midden-Flores, met rijstzakken op weg naar den passar.

OLYMPISCHE KAMPIOENEN

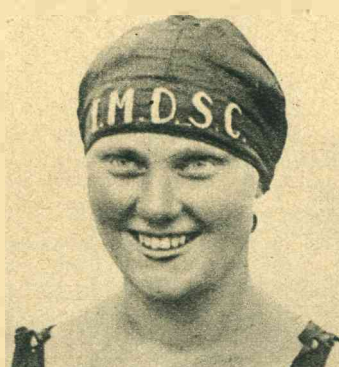
Een standbeeld voor „Turnvader“ Jahn.

Den 11en Augustus was het 150 jaar geleden, dat Friedrich Ludwig Jahn, de vader der gymnastiek, te Lantz in de Priegnitz werd geboren. Ter herinnering aan dit feit is Zaterdagl. i. te Berlijn een standbeeld voor hem onthuld. Op onze foto ziet men in het midden den eersten burgemeester Böss van Berlijn. Naast hem: Ludwig Jahn uit Chicago, een neef van „turnvader“ Jahn.

„Zus“ Braun,

de kranige Rotterdamsche zwemster, die net nummer 100 meter rugslag won en hiermee het Olympisch kampioenschap op haar naam bracht.

Hilde Schrader,

winster 200 meter schoolslag voor dames in 3 min. 12.6 sec.

De Amerikaansche zwemster Martha Norelius,

winster 400 meter vrijen slag voor dames in 5 min. 42.8 sec. Zij vestigde hiermee een nieuw wereldrecord.

Arne Borg,

winnaar 1500 meter vrijen slag voor heeren. Tijd 19 min. 51.8 sec.

De Hollandsche wielrenners D. van Dijk en B. Leene, die het nummer tandemrace wonnen.

Z.K.H. Kroonprins Olaf van Noorwegen won met zijn zes-meterjacht „Norma“ den eersten prijs, door zich van de zeven races drie maal eerste te plaatsen.

ONZE DAMES-RUBRIEK

ONDER REDACTIE VAN AMY VORSTMAN-TEN HAVE

Fraaie stijljon van pastelblauw satijn, bedrukt met rose bloesems en marineblauwe figuurlijnen. Aan den hals wordt een strik met lange afhangende einden gehecht van rose bandfluweel.

De kunst van inpakken

De kunst van inpakken zouden we misschien nog beter kunnen noemen: de kunst van meenemen. Wat moet er mee en wat niet?

Velen onder ons, die met vakantie gaan, denken daar al heel luchtig over.

„Ik koop alles wel dáár,” heet het en als men eenmaal dáár is aangeland, dan blijken de winkels maar al te vaak moeilijk te bereiken of slecht gesorteerd of er is een ander beletsel, dat ons verhindert datgene te koopen, wat wij gaarne gehad zouden hebben.

„Voorkomen is beter dan genezen” en „beter mee verlegen dan om verlegen,” zeiden onze grootmoeders en zij namen winterkleeren mee naar het strand.

Ieder, die in staat is zich op gloeiend warme dagen te herinneren, hoe onaangenaam plotseling het weer kan omslaan en hoe koude en gietregen in een ommezien de plaats kunnen innemen van een stralende blauwe lucht en een brandende zon, die zal met het noodige overleg te werk gaan en niet uitsluitend dunne, luchtige zomer-toiletjes inpakken.

Wie lang op reis gaat en een grooten koffer kan meenemen, heeft het gemakkelijker dan zij, die voor een of twee weken uit logeeren gaan en zijn aangewezen op een suit-case of hoedenkoffer. Er zijn thans ronde hoedenkoffertjes van wasdoek in den handel, die een ongelooflijke massa kunnen bevatten.

Een goede raad is voorts om in ieder geval een oud kledingstuk mee te nemen, dat-er-tegen-kan. Waartegen, dat zal de tijd u leeren, maar het is een veilig gevoel, zoo iets bij zich te hebben voor onverwachte roepartijtjes, voor werken in den tuin, voor helpen-aan-den-inmaak, en meer van dergelijke soort bezigheden, waarop de gastvrouw u tracteeren kan!

Hoeden, die men niet kan oprollen, worden ondersteboven in den koffer gezet, de bol wordt met kousen, handschoenen e.d. opgevuld, waarna men de ruimte tusschen bol en rand opvult met chemises, nachtponnen e.d., die om den bol heen gelegd worden. Op deze wijze

hebben hoeden het minste te lijden. Mantels worden met de voeringzijde naar onderen plat neergelegd, de kraag wordt opgezet, waarna de voorpanden netjes over elkaar gevouwen worden op den rug. Bij dit dichtvouwen blijft de kraag omhoog. Daarna wordt het kledingstuk in tweeën gevouwen.

Heerencolberts worden op dezelfde wijze ingepakt. Schoenen worden in schoenenzakjes of in courantenpapier gewikkeld, terwijl gebreide goederen worden opgerold om paraplu of parasol heen.

Als de wind waait...

Als de wind waait . . . zoo begint er een veelgezongen kinderliedje.

Het laatste snuffje op kappersgebied, „Coup de Vent” (eigenlijk letterlijk: windvlaag), zouden we met eenige fantasie ook zoo kunnen noemen.

„Coup de Vent”, is de naam van de allernieuwste

Gekleede pyama van zwarte en bedrukte crêpe de chine. Onder het bedrukte jasje, dat met een strik ter taille-hoogte gesloten wordt, wordt een mouwloos zwart tuniekje gedragen, dat van voren als vest te zien komt.

coiffure, die door de elegante vrouwen in Londen en Parijs wordt gedragen.

Het bedoelde kapsel is een kort-haar-kapsel, waarbij de golven worden gelegd van links naar rechts over het hoofd, ongeveer op de manier, zooals de zeewind het zand in golven jaagt!

Het stelt voor, dat de draagster in den wind staat en dat het de wind is, die het haar „dien kant opgeblazen” heeft.

Iedereen met kort haar, die zonder hoed wel eens in een storm wanhopige pogingen aangewend heeft om er eenigszins fatsoen in te houden, weet echter, dat deze voorstelling van zaken op zijn minst genomen lichtelijk geflatteerd is!

Maar . . . het kind moet een naam hebben en het nieuwe, vlotte, ietwat jongensachtige kapsel is werkelijk alleraardigst voor haar, wier type zich leent voor zoo iets.

Als er gasten zijn

De huisvrouw, die veel gasten bij zich ziet, zal meer dan iemand anders telkens verlangen naar iets apart om op te dischen.

Het is de algemeene klacht van hen, die veel uitgaan, dat ze voortdurend nagenoeg dezelfde menu's verwerken: hetzelfde gezelschap onder het aanhooren van nagenoeg dezelfde conversatie en muziek.

Het kan ook moeilijk anders. Wie in een bepaalden kring verkeert, ontmoet vanzelf altijd weer dezelfde menschen en daar het kookvernuft van ons, Hollandsche huisvrouwen, minder uitgebreid is dan dat van bijv. onze Fransche zusters, zoo zal men vanzelfsprekend steeds weer de gegarneerde ossenhaas, de kippenpastei, de ragoutsoep en de op dezelfde wijze toebeide hors d'oeuvre ontmoeten.

„Ja, maar wat moet ik dan geven?!” Ziedaar het ook al weer vrijwel zelfde antwoord, dat men van bijna alle huisvrouwen krijgt.

Wij zullen, ten einde de gastvrouwen behulpzaam te zijn, af en toe een paar recepten verklappen uit . . . nu ja, dat doet er niet toe. Het zijn heel bijzondere recepten, waarvan men alleen kan hopen, dat niet alle andere gastvrouwen ze ook lezen en dadelijk zullen beproeven!

Als eerste van deze reeks een lunchgerecht: Blokjes niet te oude kaas worden tot balletjes gewreven, waarna men ze uitholt met een houtje of lepelsteeltje.

Van een snuffje zeer fijn gesnipperde, rauwe ui, vermengd met fijnggehakte, rauwe selderij, drie of vier gehakte kappertjes met een eetlepel mayonnaise, wordt een papje gemaakt, waarmede de kaasballetjes gevuld worden.

Alvorens opgediend te worden, wordt het vulsel met een snuffje paprika bestrooid.

De kaasballetjes worden op slablaadjes gelegd. Men dient er creamcrackers (vierkante, luchtige water-en-meel biscuits) bij.

Het is een alleraardigste schotel, waarmede men steeds veel succes zal hebben.

Avondtoilet van bleekrose crepe georgette met zilveren pailletten en parels bestikt. Op den schouder twee groote rozen van rose fluweel.

Onze oude hoeden

Nu des zomers de vilten hoeden door gedragen worden, denken velen onder ons: „Ik zou mijn winterhoed ook welwillendoordragen, als hij er maar 'n beetje „anders” uitzag. Als iedereen maar niet dadelijk eraan kon zien, dat het dezelfde hoed is, die ik den ganschen winter in wind en weer heb opgehad . . .”

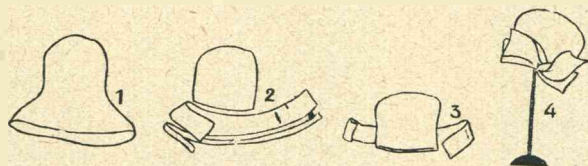

Een dergelijke verzuchting bracht ons op het idee onzen lezeressen een praktisch lesje te geven, hoe zij van een ouden vilt-hoed een modern dopje kunnen maken. Het heele geval is een kwestie van durf, durf om de schaar er in te zetten.

Ons plaatje laat den hoed zien, zooals deze er moet

uitzien, wanneer de kunstbewerking gelukkig volbracht is.

Is het geen aardig, kwiek hoedje? Niemand zal er den grooten, ietwat slordigen vilt-hoed in herkennen, vooral niet (dit is een vakgeheim!), wanneer gij het gansche oppervlak met een stukje van het fijnste schuurpapier hebt afgeschuurd. Alle vlekken verdwijnen hierdoor. Ten overvloede kunt gij uw hoed een poosje in den stoom van

1. De oude winterhoed. 2. Hoe de rand eraf geknipt wordt. 3. Hoe de rand erom gelegd wordt. 4. De nieuwe hoed.

den ketel hangen of in den damp van den badgeyser. Wanneer deze eerste bewerking geslaagd is, wordt de schaar er in gezet.

Eerst wordt er een smal randje afgeknipt, en daarna

een bredere rand, zoodat alleen de bol overblijft. (Zie afbeelding 1 en 2.)

Nu wordt de afgeknipte rand, waarin een verticaal gleufje is gesneden, om den bol gelegd; het eene uiteinde wordt door het gleufje gehaald, waarna beide uiteinden naar een anderen kant worden omgebogen. Met een enkelen grooten steek wordt de rand tegen den bol gehecht. De slippen blijven los. Deze kan men, doordat vilt stevig en buigzaam is, gemakkelijk in den gewenschten stand buigen.

Vilt hoeft niet afgewerkt; het rafelt niet wanneer het met een goed scherpe schaar wordt geknipt.

Men knippe niet aarzeland met „hapijes”, maar ferm, met een mooie, rechte, gladde lijn.

De rand wordt zoodanig op den bol gehecht, dat de eerste een weinig langer valt dan de laatste. Dit uitstekende gedeelte wordt, nadat de hechtsteken zijn aangebracht, naar boven toe omgeslagen.

Wanneer men twee oude hoeden heeft, kan men ook bol en rand van verschillende kleuren maken. Of wel men kan een vilten rand om een strooien bol zetten.

Vervolg van pag. 10

„Stel je niet zoo vulgair aan, Carine.”

„In elk geval zal ik weten, dat ik bij u terecht kan als ik er slecht voorzit, juffrouw Dare,” merkte ze nog lachend op.

Daarna kwamen verschillende mensen in een kringetje om me heen staan, waardoor ik verlegener dan ooit werd. Ik zag niets dan blanke halzen, bloote armen en juweelen, die schitterden. Ik was erg warm en ik had een ontzettenden dorst.

Eindelijk bracht mijnheer Crain me naar het buffet, zocht een tafeltje bij den muur voor me uit en bracht me sandwiches en een glas champagne. Ik had volstrekt geen trek, doch de champagne was verrukkelijk koud en smaakte heerlijk, zoodat ik, geloof ik, twee glazen achter elkaar leeg dronk. Crain was erg amusant en hij maakte heusch den indruk, alsof hij het prettig vond met me te praten.

Ik genoot nu zoo ten volle, dat ik verlangde, dat er maar nooit een einde aan den avond zou komen. Bovendien hoopte ik, dat er nog gelegenheid zou zijn een tweeden dans met mijnheer Tim te doen en later wat met hem te praten.

Ook met Crain danste ik, maar het ging niet zoo prettig als met Tim, want hij liet me allerlei ingewikkelde passen maken. Ten slotte zei hij, dat hij me een paar lessen zou geven, wanneer ik weer bij Lola kwam passen.

„Ik zal je dan mee naar boven nemen en je eenige steps leeren, blauwoogje,” zei hij, terwijl hij me strak in de oogen keek, waardoor ik geheel van streek raakte. „Je hebt er toch zeker niets op tegen, dat ik je zoo noem, is het wel? Het is me eenvoudig onmogelijk je heel plechtig met „juffrouw Dare” aan te spreken. En je moet me „Marmy” noemen, zooals de anderen ook doen.”

Wij dansten nog een poosje en na verloop van enkele minuten kwam ik tot de ontdekking, dat ik me volkomen op mijn gemak bij hem voelde en zelfs verschillende malen aan zijn verzoek had voldaan, door hem bij zijn voornaam aan te spreken.

Daarna danste ik met een paar andere heeren en ik genoot van alles. Het leek me bij oogenblikken, alsof alle verlegenheid van me afgevallen was. Even later maakte echter eensklaps een gevoel van duizeligheid zich van me meester en vroeg ik mijn partner me naar een plaats te brengen, waar ik rustig kon zitten. De hitte was onhoudbaar geworden en het heele atelier draaide voor mijn oogen op en neer.

Na even gezeten te hebben, voelde ik me weer beter en kort daarop kwam Lola bij me. Ze wees met haar hoofd in de richting van de breede deur.

„Heb je ooit zoo'n mooi schepseltje als Rosamund Gay gezien, Fabia?” vroeg ze.

Ik keek in de aangegeven richting en ontdekte mijnheer Tim, die met een visioen van schoonheid danste. Ze had zoo goed als geen kleur, doch was lelieblank; en ze droeg een wit toiletje met als eenige versiering een snoer groote paarden om haar hals.

Haar oogen leken sterren en heur haar gesponnen goud. Ik kan me niet herinneren ooit in mijn leven een mooier wezentje gezien te hebben.

„Ze is wondermooi,” bracht ik vol verrukking uit. „Wie is het?”

„Pierre Vorax en je vriend Tim Darley hebben haar kort geleden in, betrekking genomen,” antwoordde Lola. „Ze was de eerste mannequin van Prins Gasparine in zijn zaak in Deal Street, maar Pierre heeft van haar gedaan gekregen, dat ze bij hem kwam om de hoofden van zijn cliënten in de show-room op hol te brengen. Het is eigenaardig, maar het gelukt Pierre bijna altijd om te krijgen wat hij hebben wil.”

„Ze is mooi,” mompelde ik.

„Zoo denkt je vriend er zonder twijfel ook over; zie je wel?”

Er ging een steek van pijn door mijn hart en ik haatte mezelf op dat oogenblik om mijn jaloezie. Het sprak vanzelf, dat mijnheer Tim haar bewonderde. Wie deed dat niet? Toen ze niet ver van me verwijderd waren, glimlachte Tim tegen me en het meisje wierp Lola een kushand toe.

Het was intusschen al vrij laat geworden en ik zei, dat ik naar huis moest. Mijn hoofd bonsde op een afschuwelijke manier en ik verlangde naar bed. Mijnheer Crain drong er op aan, dat ik nog een glas champagne zou drinken, maar ik dacht er niet over.

Terwijl ik mijn avondmantel uit de andere kamer haalde, verloor ik Lola uit het oog en bij de voordeur kwam ik Tim tegen. Ik was zoo opgewonden, dat ik me eigenlijk later niet goed meer kon herinneren, wat ik tegen hem gezegd heb. Vaag staat me echter nog voor, dat ik hem opnieuw vroeg ons te komen bezoeken, waarop hij antwoordde, dat hij van die uitnoodiging gaarne gebruik zou maken.

Daarna struikelde ik over een van de treden, toen ik hem goedennacht wenschte; iemand greep me bij mijn arm en Lola kwam bij me en zei, dat ze me zou thuisbrengen.

Het laatste wat ik me nog herinnerde was, dat ik Lady Falconhurst in haar blauwen wagen zag zitten, terwijl ze iets tegen Marmy Crain riep.

Toen we Augustin Gardens bereikt had den, sliep ik al half. Ik ging de trappen op, zoo min mogelijk leven makend, om tante niet te wekken. In minder dan tien tellen lag ik in bed en ik sliep, zoodra mijn hoofd het kussen had aangeraakt.

Dr. Carr.

Den volgenden morgen werd ik met erge hoofdpijn wakker. Ik begreep, dat ik dat aan den champagne te danken had en ik schaamde me onbeschrijflijk over mezelf. Ik had den vorigen avond voor het eerst champagne gedronken en ik moest me als een zottin hebben aangesteld.

Zonder twijfel had Tim dat gemerkt, en ik had er geen flauw idee meer van, waarover ik eigenlijk met hem had gesproken. Ik wist echter nog duidelijk, dat ik erg opgewonden was geweest en er heel trotsch op was, toen ik tot de ontdekking kwam, dat ik dansen kon.

Toen het meisje kwam om de gordijnen op te halen en het bad klaar te maken, vertelde ze me iets, wat me met een enkelen sprong uit bed deed springen. Tantetje was den vorigen avond ziek gevonden en men had om Dr. Carr getelefoneerd. Hij zei, dat we ons nergens ongerust over hoefden te maken, doch dat ze vandaag in bed moest blijven. In den loop van den morgen zou hij even aankomen.

Ik spoedde me naar tante's kamer en had het gevoel, dat ik een afschuwelijk, harteloos schepsel was. Den vorigen nacht was ik zoo laat thuisgekomen, dat ik haar niet had willen storen. Ze verzekerde me, dat ze zich al weer veel beter voelde. Ze had ineens last van haar rheumatische pijnen gekregen en Emmie, het dienstmeisje, had zich ongerust gemaakt, omdat ze wat bleek had gezien. Dr. Carr gaf nadrukkelijk te kennen, dat tantetje in een paar dagen weer beter zou zijn.

Ze zag er dien morgen volstrekt niet slecht uit en leek heel opgewekt. Bovendien gebruikte ze een flink ontbijt, zoodat ik me dadelijk opgelucht voelde. Dit alles nam evenwel niet weg, dat ik mezelf voor een groote egoïst uitschold, omdat ik den vorigen avond was uitgegaan en niet eens gemerkt had, dat ze zich niet goed voelde.

Ze drong er op aan, dat ik haar alles over de partij zou vertellen en ze was heel blij, dat ik me geamuseerd had. Ze praatte druk over mijnheer Tim en wilde weten, wat hij allemaal gezegd had, waarom ik hartelijk begon te lachen. Ik verzekerde haar evenwel, dat ik hem gevraagd had ons eens te komen opzoeken, en dat hij beloofd had, het te zullen doen.

Ik ging alles, wat er den vorigen avond was voorgevallen, in gedachten nog eens na; herinnerde me, wat mijnheer Tim me over dien monnik in Italië had verteld en het kwam me voor, alsof ik de lieflijke, hartstochtelijke melodie van „In een Klooster-tuin” weer hoorde.

Uit het paradijs der Dollarmillionnaires

Een schitterende Palmenlaan in de buurt van St. Augustine op het schiereiland Florida. De prachtige trotsche palmen verleen deze streek een heel bijzondere schoonheid. Jaarlijks komt er dan ook een stroom van bezoekers, doch de meesten van hen zijn millionnaires, daar het leven er voor den gewonen sterveling te duur is om het er langer dan bijvoorbeeld een week-end te kunnen volhouden!

's Middags kwam Dr. Carr nog even aanloopen; hij gaf me de stellige verzekering, dat tante weer geheel in orde was. Weliswaar was ze niet sterk, maar dit verhinderde niet, dat ze nog heel lang kon leven als ze zich rustig hield. Hij raadde me aan haar tegen het einde van de maand naar de een of andere beschutte badplaats mee te nemen. Er was een alleraardigst dorpje in de buurt van Bournemouth, waar het verrukkelijk warm was en dat midden in de sparreboschen en toch vlak bij zee lag.

Lola had er op aangedrongen, dat ik haar naar Deauville zou vergezellen. Ik vertelde dit aan Dr. Carr; hij glimlachte en zei, dat het daar allerm minst geschikt zou zijn voor mijn tante.

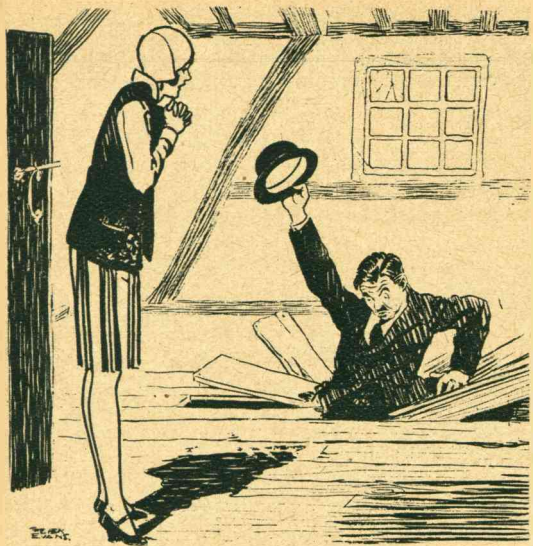
Hij zei, dat de menschen daar vrijwel den ganschen dag in badkostuum aan het strand zaten, 's middags naar de wedrennen gingen en den geheelen nacht dansten en speelden.

Lola had me dit alles niet verteld, doch integendeel juist het idee bij me gewekt, dat het er verrukkelijk rustig was. Ik verzekerde den dokter, dat tante en ik onmiddellijk zouden vertrekken, als ze zich goed genoeg voelde.

De goede, oude man bleef nog een poosje praten en vertelde, dat zijn vrouw zóó naar een kalm buitenleven verlangde, dat het haar zelfs in Brixton te druk naar haar zin werd. Daarom liet hij in Surrey een buitenhuis bouwen, waar ze het verdere gedeelte van hun leven hoopten te slijten. En daarna voegde hij er iets aan toe, wat me een blos naar de wangen joeg.

„Een buitengewoon knappe jonge man heeft dit huis voor me ontworpen. Als je er ooit aan denkt, te laten bouwen, dan kan ik je hem zonder eenig voorbehoud aanbevelen; dat verzeker ik je. Zijn naam is Darley. Hij heeft kort geleden met een compagnon, die speciaal voor de afdeeling meubilerieering zorgt, een zaak in West End geopend. Meubelen hadden we echter al en we hebben dus alleen van de diensten van mijnheer Darley als architect gebruik gemaakt. Hij werd ons aanbevolen door een vriend, die zijn vader kende.”

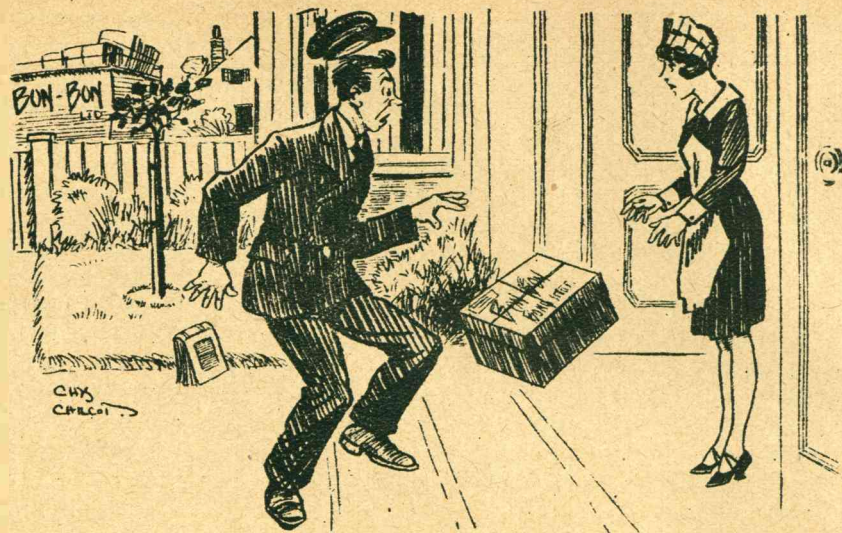
(Wordt vervolgd).

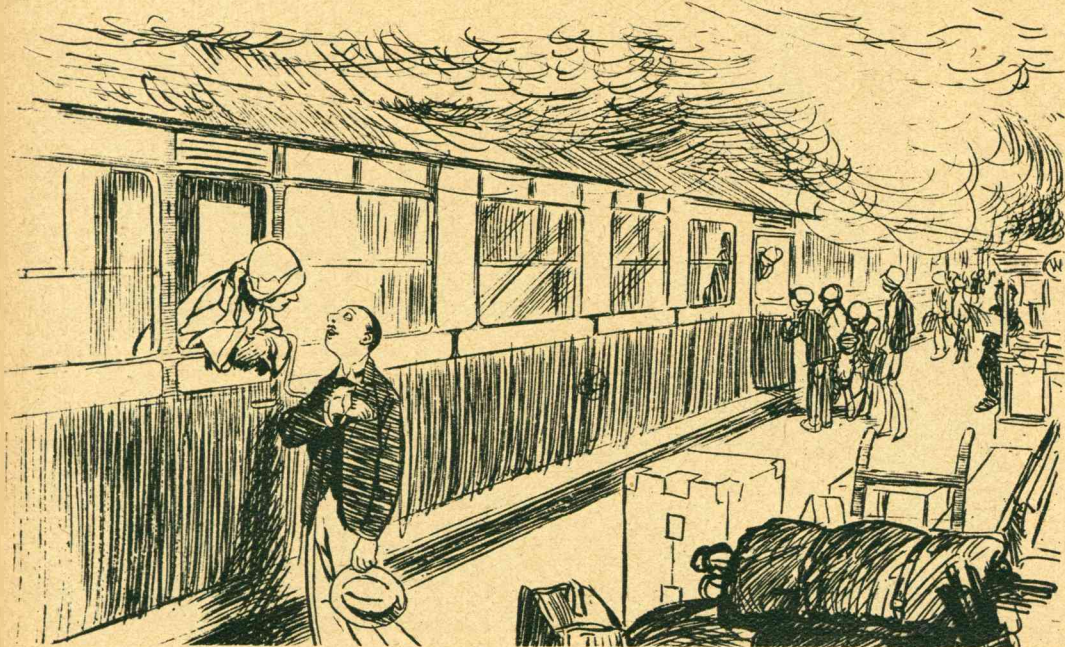
Zij (als haar man door een gat in den vloer van het oude buitenhuisje zakt): „Wat eenig, Jan! Wat heb je ontdekt... een geheimen uitgang?”

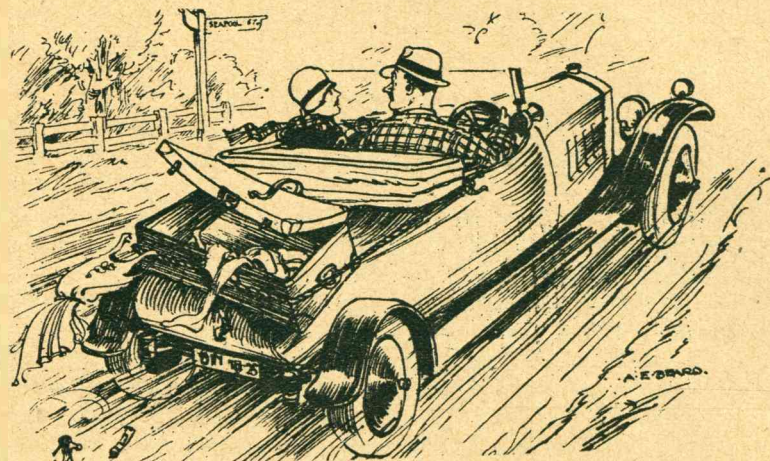
Hij: „Nu we alleen zijn, lieve, kan ik tenminste even met je praten.”
Zij: „Maar waar is je vriend dan heen?”
Hij: „Ik heb juist met hem gewed, dat hij geen kans ziet, drie minuten onder water te blijven!”

DE EERSTE ONTMOETING NA DE VACANTIE VAN DEN „MILLIONNAIRS-ZOON” EN „FREULE HOOGENBOOM”.

Zij: „Toe lieve, loop jij, als de trein vertrekt, zoo hard je kunt mee, dan zal ik in den corridor naar den achtersten wagen loopen.”

Hij: „Je behoeft er heusch niet op te rekenen, dat wij deze vakantie weer een heeleboel nieuwe dingen voor je toilet gaan kopen. Je hebt niets nodig en bovendien zou er geen plaats meer voor zijn in den koffer.”

DE RUGZAK. — EEN GESCHIEDENIS ZONDER WOORDEN.

Kruier: „Ja mevrouw, het is een beetje druk vandaag. Daarom hebben we al een extra-trein ingelascht.”
Zenuwachtige dame: „En hoe laat komt die aan?”
Kruier: „Hij is al aan en hij is al weg ook!”

Dammen.

WEDSTRIJDPROBLEEM No. 215
uit de partij

Marius Fabre, Parijs (Wereldkampioen) en
Dr. A. Molimard, Ambert.
(Oud-kampioen van Frankrijk).

OPLOSSING PROBLEEM No. 212.
van S. E. v. d. Meer Jr., Arnhem.

De diagramstand in cijfers was: Zwart 6 schijven op 17, 26, 29, 33, 38 en 45. Wit 7 schijven op 27, 30, 32, 37, 43, 44 en 49. Wit speelt hier heel geestig 44—39!! en verder 37—31, en 43×34. Een klein maar fijn en rein-economisch vraagstukje.

Zijn reserve-slaapkamer.

De twee burens hielden een gesprek over de schutting. „Waarom heb je in 'shemelsnaam zoo'n reusachtig hok voor dat petieterige hondje van je genomen?” vroeg de eene man.

De ander keek eerst even voorzichtig om zich heen en fluisterde toen: „Tusschen ons gezegd en gezwezen: 't Is voor als ik laat thuis kom; dan doet mijn vrouw de deur op slot, zie je. En een mensch moet toch ergens slapen, nietwaar?”

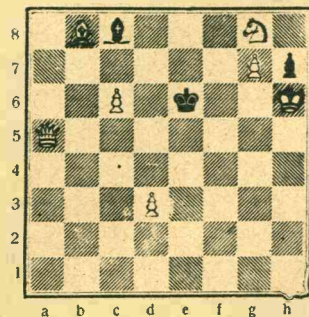
Schaken.

PROBLEEM No. 193.
Van F. B. H. Bottger †.

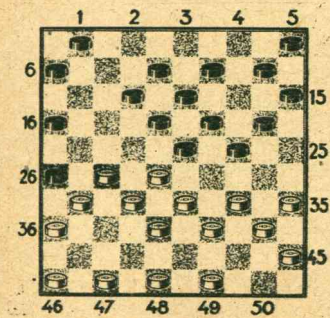
Wit begint en geeft in
2 zetten mat.

Stand: Wit (7) Kh6, Da5,
Lb8, Pg8, pic6,
d3, g7.

Zwart (3) Ke6,
Lc8, pi. h7.

Correspondentie-adres: P. van 't Veer, Valkenbosch-
kade 211, Den Haag.

De diagramstand in cijfers behoort te zijn: Zwart 16 schijven op 1, 5, 6, 8—10, 12, 13, 15, 16, 18—20, 23, 24 en 26. Wit 16 schijven op 27, 28, 31—36, 38—40 en 45—49. Wit speelt hier en wint. De zet 21—26 is uitgelokt door een afruil met 37—31 en 42×31. Fabre antwoordde toen 10—14! en dus niet 21—26. Wat zou er n.l. in het laatste geval geschied zijn?

EERSTE HULP BIJ ONGELUKKEN

De drang tot hulpverlening bij een ongeluk is begrijpelijk. Kerwijze steeds groot. Ieder weet wel een of anderen goeden raad te geven voor een snijwond, een brandwond of wat ook en menigeen laat dien gaarne hooren bij voorkomende gelegenheden. Veelal blijft het dan niet bij een raadgeving, maar gaat men tot de daad over. Zijn er vele getuigen bij het ongeluk, dan kan het voor den patient wel eens lastig zijn uit al die raadgevingen een keuze te doen, en zelfs bepaald onaangenaam worden, wanneer verschillende procedés van hulpverlening op hem worden toegepast. Behalve lastig en onaangenaam kunnen ondeskundige helpers gevaarlijk worden. Hoe vaak worden nog niet wonden uitgezogen! Niet alleen door den patient zelf, maar soms ook wel door opofferende omstanders. Bezorgde ouders ziet men 't soms hun kinderen doen. Weet Ge wel, dat Ge op die manier de wond in plaats van te reinigen wel eens leelijk zoudt kunnen besmetten? Hoe dikwijls wordt door een goede ziel niet een schoone zakdoek — zoo uit de kast — aangeboden als verband, welke zakdoek ondertusschen uit een stoffige zak komt, waar misschien nog kort te voren een door verkoudheid besmette doek een plaatsje vond.

Behalve de helpende raadgevende vrienden zijn er ongelukkig, die zelfs bij het kleinste ongeval het hoofd kwijt raken. Dit euvel is moeilijk te bestrijden in een tijdschrift-artikel. Ik kan hier slechts opmerken, dat eenige eenvoudige, maar goed doordachte kennis van „eerste hulp” dezulken misschien wijzer kan maken. Ten slotte zijn er de nieuwsgierigen, d. z. de onaangenaamste getuigen van een ongeluk. Ze dringen om het slachtoffer, benemen het ruimte en rust, staan hulpbiedenden in den weg, kortom ze zijn lastig, onaangenaam en gevaarlijk tegelijk. Eerste raad aan hulpbiedenden: zet ze flink op zij. Gewoonlijk wijken ze wel voor een krachtig commando. Lukt het niet dadelijk, geef ze dan wat te doen, iets onschuldigs. Stuur ze er op uit om een of ander te halen, wat ge niet noodig hebt, maar wat toch heel gewichtig schijnt. Dat wil ook nog wel eens opruiming geven, hoewel de nieuwsgierigheid 't soms wint van de hulpvaardigheid.

Na deze misschien wat strenge kritische inleiding, die mij echter heel noodig lijkt te zijn, willen we de zaak eens wat meer in 't bijzonder bekijken. Er zijn over dit onderwerp verschillende werkjes voor leeken geschreven en ik zou niet gaarne met mijn geschrift willen concurreeren tegen die uitgebreide, goede litteratuur. Trouwens, daarvoor leent zich toch ook eigenlijk dit tijdschrift niet. Schaft u zoo'n boekje aan. Ge kunt er veel plezier van hebben. Of beter nog: volgt eerst een cursus. In iedere stad en menig dorp is er gelegenheid toe. Kies dan een geschikt boekje dat ge thuis onder Uw voortdurend bereik zet. Ge kunt in familiekring op lange winteravonden nog eens oefeningen houden in handgrepen en verbanden leggen en 't zoo tegelijk aan anderen leeren. Wat ik hier met U wil bepraten is iets over 't waarom en daarom, om 't eens huiselijk te zeggen. We zullen daarbij van zelf tot enkele algemeene conclusies komen, die alweer belangrijke raadgevingen inhouden.

Bij een ongeval werkt een of ander geweld op ons lichaam in. Feitelijk is dat bij ziekte ook het geval. Een ziektekiem toch, die zich ergens in een verborgen orgaan nestelt, en dit ziek maakt, is eveneens een gewelddadige inwerking, maar — geen ongeluk in den gewonen zin van 't woord. Ieder kent het onderscheid te goed om er verder op in te gaan.

't Gevolg van zoo'n inwerkend geweld bij een ongeluk is afhankelijk van den aard en de hevigheid van de krachten of invloeden. Waar nu bij oppervlakkige beschadiging de eenvoudige waarneming reeds heel veel leert, is het bij inwendige belediging veel moeilijker om tot een conclusie te komen. Vaak is het dan van groot belang te weten, hoe het geweld heeft ingewerkt, hoe dus het ongeluk gebeurd is. Het behoort tot de „eerste hulp” zich hiervan nauwkeurig op de hoogte te stellen. Men kan soms voor zichzelf daarin een aanwijzing vinden tot de beste wijze van hulpverlening en in elk geval snel en goed den dokter erover inlichten. Al bespreken we dit het eerst, zoo is het toch niet *altijd* wenschelijk om het aller-eerste volgens een vast schema den aard van het ongeval te onderzoeken. Het spreekt wel van zelf, dat hier geen algemeene regel is te geven. Als iemand hevig bloedt uit een open wond, dient eerst het bloed gestelpt te worden, en mag er geen tijd aan iets anders besteed worden, terwijl de patient het kostelijke vocht verliest. Anders echter, wanneer er b.v. iemand van een groote hoogte valt. Gemeenlijk zijn dan de inwendige verwondingen zwaar en bepalen zich de uitwendige tot schrammen. De inwendige kwetsuren zijn nu in den regel breuken van beenderen, al of niet gepaard met ernstige beschadiging van het weeke weefsel. Nu dient men er zich eerst goed rekenschap van te geven wat er eigenlijk gekwetst is. Met gebroken beenderen met men steeds zeer voorzichtig zijn. Onoordachte handelingen kunnen de lichaamsdeelen, die hun verband kwijt zijn, nog erger beschadigen. Dikwijls ook kunnen beenstukken met hun scherpe kanten en halflosse splinters door onvoorzichtig behandelen van den lijder een belangrijk orgaan aanprikken, een groot bloedvat, b.v. Er ontstaat dan een inwendige bloedingstorting, die veel moeilijkheden bij de geneezing baart. Bij een schedelbreuk of breuk van de ruggewervels zullen op die manier hersenen of ruggemerg gemakkelijk gekwetst worden, wat onherstelbare of zelfs levensgevaarlijke gevolgen kan hebben. Al zulke gevallen vereischen een speciale behandeling, afhankelijk van den aard van de kwetsuur en dus ook van het inwerkend geweld. Zoo moet men zich hierbij eerst afvragen, wat er eigenlijk met den patient is gebeurd.

Hoe kan nu echter de leek zich een oordeel vormen over den aard van een inwendige verwonding? Een weinig anatomische kennis kan ons hierbij te pas komen. In ons lichaam bevindt zich het samenstel van beenderen, dat we geraamte noemen en waaraan onze spieren bevestigd zijn, terwijl voor een groot deel binnen en beschermd door de beenderen, de inwendige organen liggen. Zoo zijn b.v. de hersenen geheel besloten in een stevige beenen doos, boven in 't hoofd. Aan de hersenen hangt als een staart het ruggemerg, dat tezamen met de hersenen het centrale zenuwstelsel vormt. Het ruggemerg nu is opgeborgen in een kanaal, een buis als 't ware, die weer bestaat uit eenige ringen, de wervels, die op elkander gestapeld zijn en onderling door veerende schijfjes, glijdende gewrichten en pezige banden verbonden tot een buig-amen, maar stevigen steun voor den romp. Deze ruggewervelkolom ligt aan de achterzijde van 't lichaam in 't midden — op den rug kan men de wervels voelen — en draagt het hoofd. Aan twaalf wervels zitten telkens twee ribben, één links en één rechts, die de borstorganen, d. z. voornamelijk hart en longen, omsluiten en u ook welbekend zijn. Aan de borstzijde van het lichaam zijn tien paar ribben aan het z.g. borstbeen vastgehecht, twee paar eindigen vrij. Aan wervelkolom, borstbeen en ribben zijn deels door gewrichten, deels door spieren en pezige banden eenige beenderen bevestigd — sleutelbeenderen en schouderbladen —, die weer op hun beurt de armen dragen. Onder aan de wervelkolom zitten de bekkenbeenderen vast, die de „heupen” vormen en o.a. tot bevestiging van de onderste ledematen dienen. Een groot deel van de buikorganen is zodoende niet door beenderen omsloten en staat dus veel meer bloot aan belediging door steekwonden b.v. dan de borstorganen of de hersenen. De beenderen van het geraamte zijn onderling door meer of minder beweeglijke gewrichten verbonden. De buikorganen omvatten in hoofdzaak het maagdarmlkanaal, lever en milt, terwijl aan de rugzijde van het lichaam achter de eigenlijke buikholte de nieren zijn opgeborgen.

Gewapend met deze kennis is het ons reeds mogelijk — in sommige gevallen — rationeele maatregelen te nemen. Stel b.v. iemand wordt door een scherp voorwerp in de buik getroffen. We behoeven nu niets verder te bekijken om te weten, dat mogelijk het maagdarmlkanaal is getroffen. Dat vereischt, om te beginnen, absolute rust, dus mag men nooit den patient iets te eten of te drinken geven. Men kan dit trouwens wel altijd nalaten, daar het gewoonlijk volmaakt overbodig is. Toch komt men al gauw met een glas water aandrigen voor den schrik. Hoe onschuldig en hoe goed ook, als een ongeval kennelijk geen ernstige gevolgen heeft gehad, er is wel wat anders te doen, als de persoon gekwetst is. De patient uit ons voorbeeld dient onmiddellijk naar een ziekenhuis te worden gebracht door zeer zorgvuldig vervoer.

Men bedenke steeds, dat inwendige verwondingen, al zijn er ook geen beenderen bij gebroken, toch heel ernstig kunnen zijn. Veel te veel nog heerscht het idee, dat, als niets gebroken is, de zaak wel schikken zal. Daar komt nog bij, dat vele menschen blijkbaar in de meening verkeeren, dat slechts armen en beenen kunnen breken. Wij weten thans, dat er meer beenderen aan ons geraamte zijn. Schedel-, wervel- en bekkenbreuken komen even goed voor. Waarlijk, het komt voor, dat men iemand na een val b.v. eens aan armen en beenen schudt, er in knijpt, hem laat opstaan en als dat schijnbaar behoorlijk gaat, besluit, dat er gelukkig niets „kapot” is. Men maakt dan een zeer groote fout. Dat alles kan iemand soms doen met een schedelbreuk, met een steek- of schotwond in borst of buik, met een ernstige kneuzing of inwendige verscheuring. Verwondingen nu vragen in 't algemeene rust en de getroffen inwendige organen doen zulks in 't bijzonder. Hoezeer ook een spoedig transport naar een ziekenhuis gewenscht kan zijn, handele men toch vooral nooit overijld. Nimmer heeft iemand er schade van ondervonden, dat hij enkele oogenblikken op de straatsteenen is blijven liggen; wel zijn menigmaal ernstige gevolgen gezien van onhandig op-pakken en vervoeren van een patient.

Gaan wij de verschillende soorten van kwetsuren nu eens nader bekijken en beginnen we met de inwendige of hoofdzakelijk inwendige. Wij vragen ons dan af, waar zetelt de kwetsuur. Bij steek- en schotwonden is dit gemeenlijk eenvoudig. Is de patient niet bewusteloos, dan kan hij ons wel inlichten over de zaak. Toch ook niet altijd. Soms remt de schrik zijn geestvermogens zoodanig, dat hij zelf niet weet, waar hij getroffen is. Soms heeft de opwinding bij een vechtpartij hetzelfde gevolg. Men vrage dan maar niet al te haastig, doch brenge den patient tot kalmte door eigen kalmte en beheersching. Onderwijl let men maar eens op, waar misschien bloed te zien is. Schotwonden kan men soms moeilijk vinden, daar kogels meestal slechts uiterst kleine wondjes maken. Vindt men nu sporen van verwonding aan hoofd, borst of buik, dan is oppassen dringend geboden. Echter ook aan arm of been kan een schotwond veel kwaad doen door versplintering van een stuk van het geraamte. Men heeft dan feitelijk met een arm- of beenbreuk te doen. Bij schotwonden bedenke men verder, dat een kogel een zonderlingen weg kan nemen. Al vindt men een arm of een been doorschoten, dan sluit dit nog volstrekt niet uit, dat dezelfde kogel door buik of borst is gedrongen. Zoo is mij een geval bekend van een meisje, dat door een verdwaalden kogel bij ongeluk was getroffen. Een onderarm en de muis van de hand aan dien arm waren doorboord, zonder dat iets gebroken was, terwijl nog de top van den duim was geschaafd. Aan onder-

arm en muis waren zoowel een in- als een uitschotopening te vinden. Het meisje lag op den grond en was niet in staat, hoewel bij bewustzijn, veel mede te deelen. Toch kwam er bij kalm vragen uit, dat ze wat buikpijn had. Na voorzichtig de kleeren wat te hebben losgemaakt, bleek de kogel ook nog dwars door den buik te zijn gegaan. Een operatie, spoedig daarna verricht, bracht een darmverwonding aan het licht. Gelukkig is alles voorspoedig terecht gekomen. Hoe licht zou men echter niet geneigd geweest zijn de wondjes aan arm en hand te verbinden, het kind wat te laten drinken voor den schrik en op de beenen te zetten. In dit geval zou de inwendige buikwond niet de noodige rust hebben gehad, wellicht aanvankelijk over het hoofd zijn gezien en daardoor te laat aan de noodzakelijke — nu levensreddende — operatieve behandeling zijn onderworpen. Ge ziet dus wel van hoeveel belang onze opmerkingen zijn. Een grondig onderzoek is bij zoo'n ongeval noodzakelijk en ziet men daar zelf geen kans toe, dan hale men zoo spoedig mogelijk een dokter en doe zelf aan den patient liever in 't geheel niets.

Zoo is 't ook gesteld met kneuzingen, ontwrichtingen en beenbreuken. Deze kan men verwachten bij inwerking van machinegeweld, val van een groote hoogte, aanrijding en dergelijke. Soms herkent men hierbij zeer gauw eenige afwijking. Breuken van arm of been hebben dikwijls typische kenmerken. Ligt b.v. een patient op den rug en is de voet naar buiten omgerold, zoodat de buitenrand van de zool nage-noeg op den grond rust, dan is welhaast zeker het dijbeen gebroken. Door eigen zwaarte rolt de voet dan om. Men kan dikwijls door vergelijking van linker en rechter lichaams-deel een goede conclusie trekken. Kan de patient een lichaams-deel niet goed bewegen, dan is dit evenzeer een aanwijzing, dat er een breuk, misschien vaker nog een ontwrichting in 't spel is. Een arm of been is dan „uit de kom geschoten”. Men zij bij deze proefneming zeer voorzichtig een beweeg-noot zelf iets aan den patient, doch men vraagt hem, of hij met eigen kracht deze of gene beweging kan maken. Ge weet niet, hoever ge gaan kunt zonder nog meer kwaad te stichten, doch de patient zelf voelt het meestal des te beter. Ik zeg meestal, want soms komt het voor, dat iemand, laten we maar zeggen door den schrik, weinig of geen pijn voelt. Dus ook bij het laten bewegen van een lichaamsdeel door den patient moet men nog zeer voorzichtig zijn.

Behalve een abnormale stand en een beperkte beweeglijkheid is al te groote of abnormale beweeglijkheid een kenmerk van het verbroken zijn van het goede verband. 't Spreekt van zelf, maar men moet er maar op het goede oogenblik aan denken. Stel b.v., dat iemand van een hoogte voorover op den grond valt en met één hand of met beide handen het eerst den grond raakt. Nemen we aan, dat hij van schrik een oogenblik blijft liggen, doch daarna probeert overeind te komen. Zien we nu, dat hij meteen de handen en armen gewoon daarbij gebruikt, dan kan er wel niet veel bijzonders zijn. We zouden echter ook kunnen waarnemen, dat hij bij het oplichten van b.v. één zijner armen wel bovenarm en elle-boog van den grond licht, doch dat de hand slap en machteloos volgt en niet tegelijk met den elleboog kan worden opgelicht, terwijl hij er als 't ware instinctmatig niet op steunt. 't Is dan welhaast zeker, dat zijn pols of onderarmbeenderen gebroken zijn. De onderarm, die een stijf en recht geheel moest zijn van elleboog tot pols, is soms tusschen deze plaatsen in geknikt. Iets dergelijks zien we bij breuken van de beenderen in 't onderbeen.

Gaat men nu nog eens proberen of men zelf onderarm of onderbeen op een abnormale plaats kan buigen, dan heeft men veel kans op ernstige gevolgen. De scherpe beenstukken zouden dan door spieren en bloedvaten kunnen dringen en zelfs door de huid naar buiten. Daardoor wordt dan de geheele wond besmet, en, terwijl het gebroken lichaamsdeel zonder deze verwonding in enkele weken weer geheel hersteld had kunnen zijn, is nu de kans op behoorlijke genezing binnen dien tijd sterk verminderd. Het kan tot eindeloze ziekteprocessen aanleiding geven en zelfs tot blijvende invaliditeit.

Het zal duidelijk geworden zijn, wat ons in dergelijke gevallen te doen staat. Het beste is voor den leek: den patient even laten liggen en een dokter halen. Is dit echter onmogelijk, dan moet de patient zoo spoedig mogelijk onder het bereik van geneeskundige hulp worden gebracht. Hierbij is dan weer vasthouden aan den regel: „niet schaden en rust geven aan de getroffen deelen” geboden. Dit nu leert men zoo uitnemend op cursussen voor eerste hulp bij ongevallen en uit de hiertoe bestemde boekjes. Daarin ziet Ge, hoe met eenvoudige hulpmiddelen gezorgd kan worden, dat gebroken deelen niet door spieren of huid heen kunnen dringen, hoe men door het aanleggen van een z.g. spalk de gebroken deelen in hun verband kan houden en wat al zoo als spalk kan worden gebruikt. Om een eenvoudig voorbeeld ter verduidelijking te geven beschouwen wij nog even den patient met gebroken onderarm. Schuift men hier voorzichtig een smal plankje onder den geheelen arm van oksel tot vingertoppen en bindt men met doeken bovenarm en hand op het plankje vast, dan zal men den onderarm in een gestrekte, normalen en onbeweeglijken stand hebben vastgelegd. Zoo zijn er dan voor allerlei kwetsuren bepaalde behandelingswijzen. Ook het vervoer van den patient, het dragen en leggen op een baar eischt speciale zorg. Evenzoo het ontkleden.

Voor het oogenblik echter beschouw ik mijn taak als gedaan, als 't mij gelukt is U van het nut van verdere studie te hebben overtuigd en U duidelijk te hebben gemaakt, waaraan Ge misschien tot heden nog niet hebt gedacht. Moge het nooit noodig zijn Uw kennis op dit gebied ten toon te moeten spreiden, doch indien noodig, hoop ik, dat Ge hulp zult verleen en bij het ongeluk en geen ongelukken zult maken bij het hulpverleen en.

AESCLAPIUS.

II (*Slot*).

Toen hij met den hoed weer bij het beeld terug was, zei dit tot hem, dat hij den hoed op den grond moest leggen en deze aanraken met een derde stokje, dat hij thans in de hand had. Nauwelijks had de schoenmaker dat gedaan of uit den hoed marcheerde een regiment soldaten, eerst heel klein maar onmiddellijk grooter wordend, die zich opstelden en op bevelen wachtten. De schoenmaker keek met verheugde

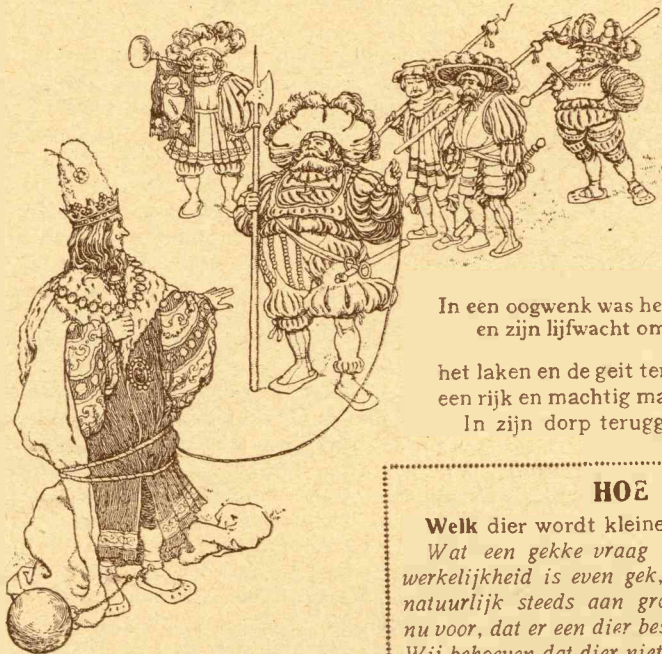
Hij ging wederom naar de herberg en eischte zijn gestolen eigendommen terug, maar de schurkachtige herbergier lachte hem uit en zei dat hij nergens van wist. Onmiddellijk sloeg de schoenmaker op den hoed, de gelagkamer vulde zich met soldaten, die den herbergier gevangen namen en hem dreigden te zullen ophangen als hij niet onmiddellijk het gestolene teruggaf. Toen de schurk zag, dat zijn leven gevaar liep, gaf hij terstond

De koning echter, die al geen haar beter was, dan de heb-

„Dat is diefstal, Sire!”
riep hij uit.

De koning schudde van het lachen en riep hem toe: „Scheer je weg, kerel, of ik laat je op water en brood in de gevangenis zetten!”

Onze schoenmaker keerde hierop naar zijn woonplaats terug en leefde lang en gelukkig met zijn wonderbare geit en zijn tooverlaken, die niemand hem meer durfde ontnemen, uit vrees voor den hoed met soldaten.

het laken en de geit terug en onze schoenmaker, die nu een rijk en machtig man was, toog huiswaarts.

Welk dier wordt kleiner als het groeit?

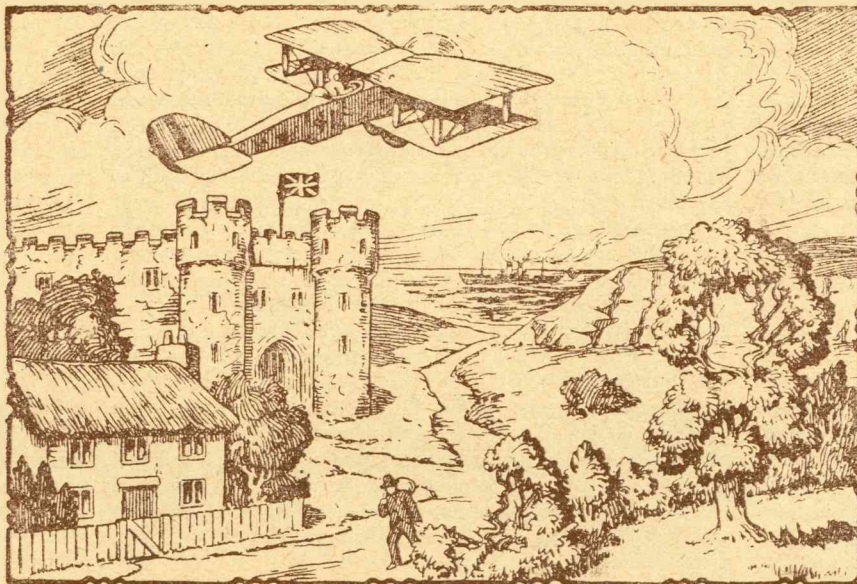
Wat een gekke vraag is dat, nietwaar? Ja, maar de werkelijkheid is even gek, want wij denken bij „groeien” natuurlijk steeds aan grooter, flinker worden en stel je nu voor, dat er een dier bestaat, dat groeiende kleiner wordt. Wij behoeven dat dier niet eens ver te zoeken, want dat wonderlijke beest is onze paling. De pas geboren paling gelijkt in het geheel niet op een paling. Hij is niet rond, maar plat als een schol, daarbij geheel doorzichtig, en heeft wit bloed en geen vinnen. Na eenigen tijd ondergaat de paling een algeheele verandering en krijgt nieuwe kaken en tanden. Aangezien hij gedurende dien tijd niet eten kan, moet hij op zijn eigen vet teren en nu doet zich het zonderlinge verschijnsel voor, dat hij zoowel in lengte als in breedte afneemt, om eindelijk te worden tot een klein rond wormpje. Gedurende deze gedaanteverandering krijgt hij rood bloed en vinnen. Het spreekt vanzelf, dat de paling, als hij zijn ronde gedaante gekregen heeft, nog heel klein is, en als „glasaaltje” bekend is. Bij millioenen komen deze glasaaltjes de rivieren op-zwemmen, want ze worden in zee geboren. Hebben zij eindelijk onze sloten en andere wateren bereikt, dan gaan ze pas werkelijk aan den groei en worden de heerlijke dikke palingen, die we zoo graag eten.

Dat is een geheim. Slechts zeven personen kennen het doel van de reis, namelijk de soldaten, die als schildwachten op de muren van het kasteel dienst deden. Die zeven schildwachten zijn echter als bij tooverslag verdwenen. Zij hebben zich verscholen. Kijk eens of je ze alle zeven vinden kunt.

(Zie voor de oplossing de laatste kolom.)

Antwoord: Omdat zij altijd hun woord breken.

Als er door je zelf of je vriendjes verschillende kunstjes en grapjes zijn uitgehaald, zeg je tot een der aanwezigen, dat hij een geldstuk uit zijn zak moet halen, maar je dat niet mag laten zien. Je gaat dan voort met te zeggen: „Zeg mij eens precies hoeveel letters er aan beide zijden van het geldstuk staan en dan zal ik je zeggen wat de datum is.”

Het geheimzinnige vliegtuig.

Dan zet je een heel geheimzinnig gezicht, doet net alsof je druk aan het rekenen bent. Eindelijk roep je uit: „Ik heb het!” En dan noem je... niet den datum van het geldstuk, want dien weet je natuurlijk niet, maar den datum van den dag waarop deze fopperij plaats heeft.

1. — Hoeveel nagels heeft een kattepoot?
2. — Met welke beenen komt een paard tegelijk op den grond?
3. — Heeft een hond wimpers?
4. — Hoeveel V's staan er op de wijzerplaat van een klok?

1881.

Weten jelui nog andere jaartallen die omgekeerd dezelfde zijn? OOM TOM.